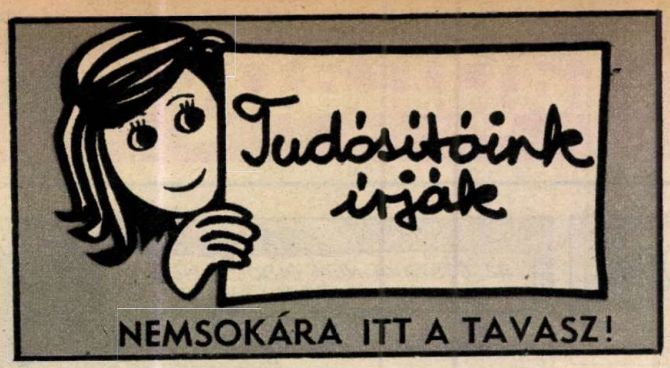

ZSÁKBAMACSKA, TOMBOLA

Mi, Delfinek, tizenegyen vagyunk az őrsben. Kilenc lány, két fiú; ennek ellenére jól kijövünk egymással. Most a februári és márciusi kulturális versenyekre készülünk: a „Rövidlátó vendéglátók" című darabot tanuljuk. Természetesen a farsangra is gyűjtjük az érdekes programokat. Lesz zsákbamacska, tombola és diszkó is.

Ilyenkor, tél végén, szakkörök keretében tartjuk az őrsi foglalkozásokat. Nemrég lövészeten voltunk. De már tavaszra is tervezgetünk. Úgy gondoltuk, hogy szüleink és ifivezetőnk segítségével ellátogatunk a városunktól nem messze levő állatkertbe és vidámparkba. Városunk nevezetességeit is megnézzük majd. Például a Xantus János Múzeumot, képtárat, kőtárat. Ezenkívül túrákat, vetélkedőket, sportfoglalkozásokat is szervezünk. Vállalásaink között szerepel az is, hogy őrsünk műsort készít anyák napjára, s ezzel felköszöntjük a szociális otthonban lakó idős édesanyákat is.

Francsics Barbara, Győr, Gárdonyi út 2. — 9022

JÉGPÁLYÁT KÉSZÍTETTÜNK, DE...

Első hírem az iskolában működő irodalmi színpaddal kapcsolatos. A szakkör három éve alakult, vezetője Szabó Éva tanár néni. Tagjai főleg felső tagozatosok. Most a Békéscsabán megrendezésre kerülő versenyre készülünk. Műsorunkra tűztük a „Csiribiri komédiák" című darabot.

Második hírem az iskolai jégpályával kapcsolatos. Varga Sándor tanár úr vezetésével jégpályát készítettünk iskolánk udvarán. A vizet csövön vezettük ki — felváltva locsoltunk. A pályát másnap használhattuk, s bár lassan már olvad a jég, még mindig nagyon jó szórakozási lehetőséget nyújt!

Szilbereisz Marianna, Nagykamarás, Kossuth u. 48. — 5751

MEGNYITÁS DOBSZÓVAL

Nemrég nagy esemény zajlott le iskolánkban: úttörőcsapatunk névadó ünnepélyére került sor. Hámán Kató nevét vettük fel. A tornateremben gyűltünk össze, ahol nemcsak iskolánk nevelői és tanulói voltak jelen, hanem meghívott vendégek is. Az ünnepélyes megnyitót az úttörők harsona- és dobszóval jelezték. Az iskola első osztályosai emlékplakettel kedveskedtek az építőknek, a DÉLÉP Vállalat dolgozóinak. Iskolánk irodalmi szakkörösei nagyon szép emlékműsort adtak elő, mely Hámán Kató életéről szólt. Ezután a csapatzászló átadása következett, amit a vízgazdálkodási társulat adományozott csapatunknak. Majd a nagyszabású műsorban felléptek iskolánk kulturális csoportjai, a Móricz Zsigmond Művelődési Központ tánccsoportja, valamint a békéscsabai Balassi Táncegyüttes gyermekcsoportja.

Balga Zoltán, Szentes, Tanácsköztársaság úti Általános Iskola — 6600

A FIÚK RENDEZTÉK

Rajprogramunkról, vagyis a klubdélutánunkról szeretnék beszámolni. A délutánt a fiúk rendezték. Amikor mi, lányok megérkeztünk, már feldíszített terem, hangulatvilágítás és zene várt bennünket. A szendvicsek és a sütemények szétosztását a tanár néni, az ifivezetők és mi végeztük. Majd megkezdődött a tánc. Közben megittuk a forró teát. A programnak volt egy fénypontja: rajunk egyik tagja, Sipos Mária felolvasta a hetedik „a" osztályról — vagyis a rólunk szóló versét.

Bakos Ágnes, Borsodnádasd, Munkácsy út 18. — 3671

ISMERED BARTÓKOT?

A 7. oldal kérdéseinek a válaszai: 1. Kossuth Lajosnak (Kossuth-szimfónia). 2. „Este van már, késő este...". 3. Zongorára. 4. Kodály Zoltánról. 5. „Ablakomba, ablakomba...", „Katona vagyok én, ország őrizője...", „Megyen már a hajnalcsillag...". 6. Szlovákok. 7. Budapesten. Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola. 8. Pest és Buda egyesítésének félévszázados jubileumát. 9. A fából faragott királyfi. Táncjáték. 10. Harmóniumhoz hasonló, billentyűs hangszer. 11. Concerto (Koncsertó). 12. Szeptember 26-án.

MINTAVÁLASZTÁS

A január 15-i számban megjelent „Mintaválasztás" című Budaprint pályázat megfejtői közül sorsolás útján a következők részesülnek jutalomban: Baki Balázs, Aba; Bokor Ibolya, Nádudvar; Csikós György, Heves; Csizmadia György, Cegléd; Garami Judit, Budapest, VII.; Horváth Rita, Ásványráró; Kalauz György, Jánosháza; Kotroczó Klára, Lökösháza; Köves Andrea, Szentes; Kránicz Katalin, Ásványráró; Majzik Marianna, Szolnok; Muzsi Erika, Ajka; Schneider, Erzsébet, Szigetcsép; Sebők György, Bácsalmás; Skrabik Erika, Martfű; Stampf Éva, Szombathely; Szabi Marianna, Jászfényszaru; Szalai László, Jánkmajtis; Szűcs Gyula, Heves; Talpas Krisztina, Szeged.

A nyereményeket postán küldi ki a vállalat.

*

A három forduló után a fődíjat is kisorsolták. A szerencsés nyertes testvérpár: Hankó Erzsébet és Mátyás, Komádi.

TAKARÉKOSSÁG

Lapunk 1980. október 30-i számában megjelent takarékossági pályázat nyertesei: VERSKATEGÓRIA: I. díj: Szécsi Rózsa, Sándorfalva; II. díj: Sándor György, Tiszadada; III. díj: Füzi Beatrix Katalin, Kapuvár. — Könyvjutalmat kapnak: Csoma Zsuzsa, Budapest XXII., Redele Mária, Kazincbarcika. — VILLÁMJELENET: I. díj: Juhász Julianna, Nyíregyháza; II. díj: Szalai Andrea, Szolnok; III. díj: Bodony Katalin, Győre. — KÉRDÉS-FELELET: I. díj: Baharecz Katalin, Balassagyarmat; II. díj: Busi Gabi és Kriszti, Budapest XI., III. díj: Sárdi Tibor, Győr.

A jutalmakat a Tanulók Takarékpénztára munkatársai személyesen adják át a nyerteseknek.

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes: FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987, 321-988, 321-989

Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1965 Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 139,50 Ft, I. félévre 77,50 Ft, II. félévre 62 Ft

81.0389 Athenaeum Nyomda, Kozma utcai üzeme, Budapest, Rotációs mélynyomás

Felelős vezető: Soproni Béla vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő: SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS

Az apacsok kapitánya 8

COPYRIGHT BY EDITION VAILLANT

(FOLYT. KÖV.)

81/9
XXXVI. ÉVF. ● 1981. MÁRC. 5. ● ÁRA: 4 Ft
PAJTÁS

BÁBUBA BÚJT BÓBITÁK

KÉPRIPORTUNK:
A 16–17. OLDALON

FOTÓ: SZALAY BÉLA

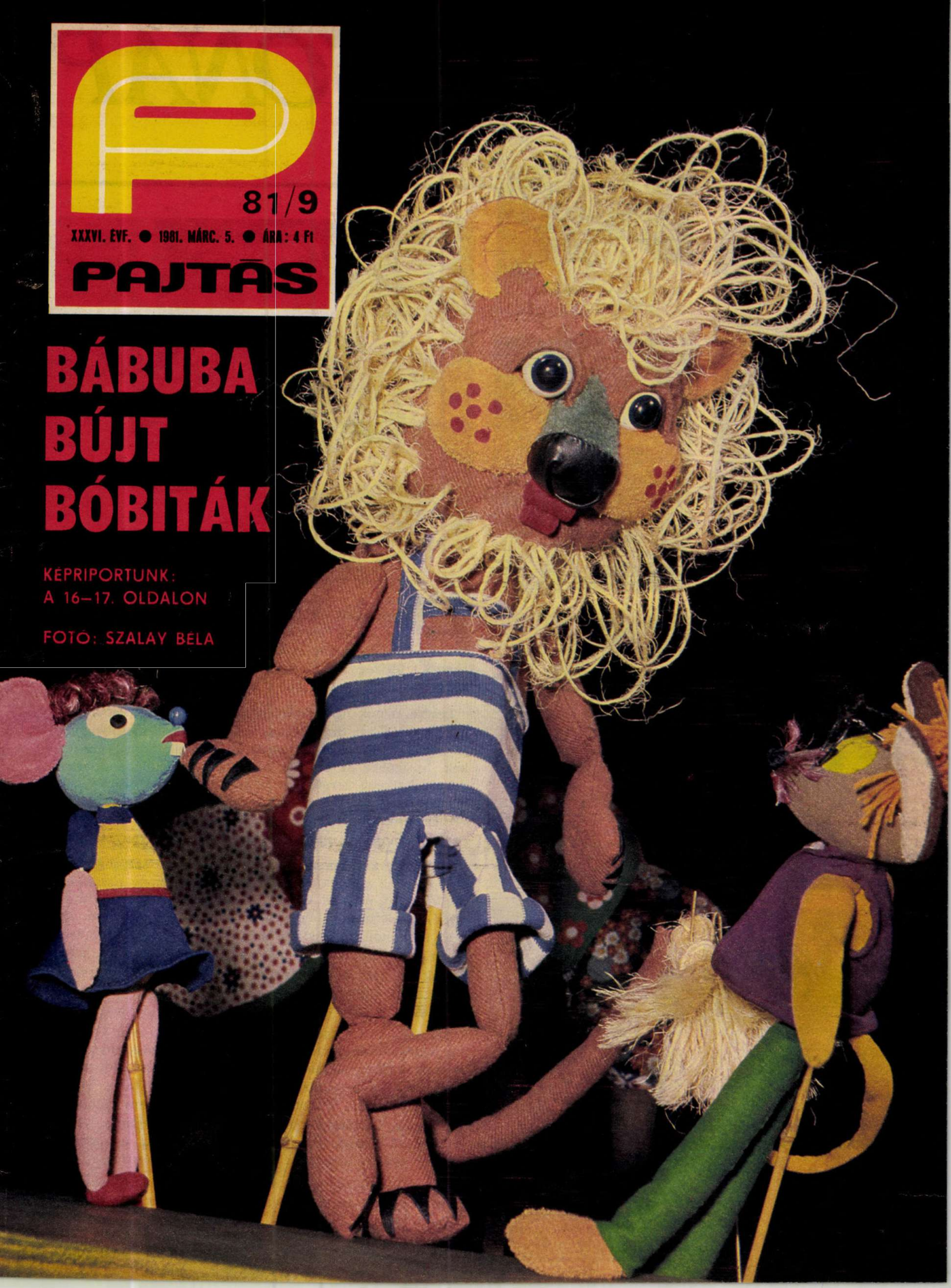

A NŐNAP

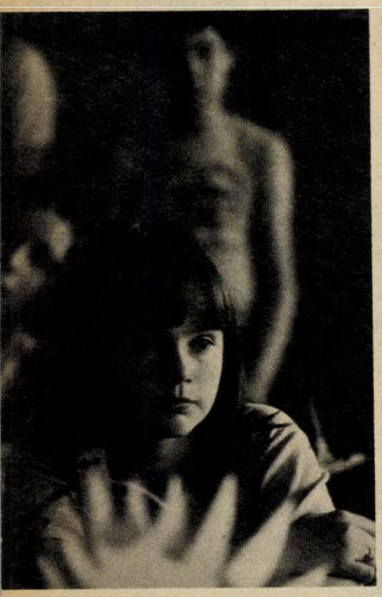

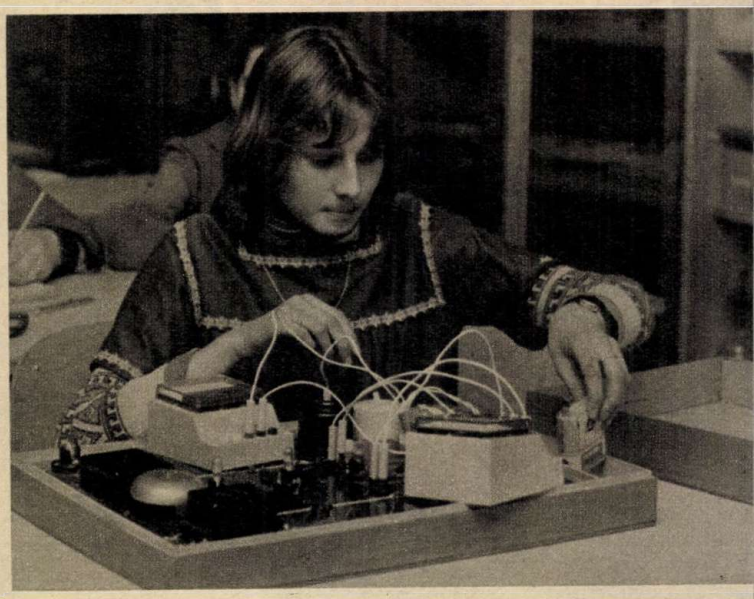

Egy család attól család, hogy vannak benne nők is. Kicsik és nagyok, fiatalok és idősek. Az unokahúgom is nő, a maga tizenkét évével, félszeg bakfismosolyával, éles megjegyzéseivel, grimaszaival, titkaival.

Persze, a nők nem csak attól nők, hogy szeretik a szépet (s főleg azt, ha őket tartják szépnek), mosolyognak és titkolódznak. Mindez hozzájuk tartozik, mint éghez a kék, levegőhöz az oxigén. Az általános iskolában partra dobott halként vergődtem a mértanórák után (bajuszos igazgatónk tartotta ezt a kíméletlen tantárgyat), s friss vízben éreztem magam a tóriórákon, amikor fehérköpenyes tanárnőnk édes hangon regélt az Aranybulláról.

Mondom, a nő nemcsak attól nő, hogy szépség, mosoly és titok veszi körül. Hanem attól is, hogy tiszteletre méltó, mint minden ember. Mint ahogy tiszteletre méltóak voltak azok a lányok, asszonyok, akik 1857. március 8-án sztrájkoltak New Yorkban, hogy a férfiakkal egyenlő bért, munkaidőt követeljenek. Ennek emlékére határozták el később a nemzetközi szocialista nőmozgalom képviselői, hogy március nyolcadika nemzetközi nőnap legyen.

Napjainkban, földünk sok országában, már jórészt megvalósult az, amiről a hajdani munkásasszonyok álmodoztak. Bár aligha tagadhatjuk, hogy a családi munkamegosztásban a nőkre még ma is több teher hárul, mint a férfiakra, a történelem során soha nem volt annyi joguk, lehetőségük a nőknek, mint az elmúlt évtizedekben. Lehetnek űrhajósok és őrsvezetők, tanácselnökök és gyárigazgatók, agronómusok és orvosprofesszorok.

Hogy az unokahúgom milyen pályát választ, nem tudom. De egyben biztos vagyok: szép mosolyú, titkokat sejtető nő lesz belőle is.

Dési Péter

Fotó: Gaál Zoltán

LÁNYNAP IS...

alkotókör

Vannak gyerekek, akik az olvasás mellett maguk is próbálkoznak írással, gondolataikat, élményeiket versbe öntik, vagy prózában fogalmazzák meg. Mások különböző képzőművészeti szakkörökben ismerkednek az alkotó munka örömével. Lapunk hasábjain szívesen adunk helyet az olyan próbálkozásoknak, amelyek tehetségről árulkodnak. Küldeményeitekre írjátok rá: Alkotókör.

Lidi és Oszkár

A nyáron cicái születtek a Kicsinek, a még majdnem kölyökmacskánknak. Gondosan nevelte macskagyerekeit, játszott velük, mosdani, birkózni is tanította őket. Ahogy nőttek, le-lehoztam Lidit és Oszkárt a padlásról, majd később maguk is lemásztak a létrán. Furcsa módon Oszkár — fiú létére — lassabban tanult meg lejönni. Lidi fehér-fekete tarka volt, az orrán mákszemnyi fekete pötty. Mintha mindig valami vidám dolgon járt volna az esze, mosolyra állt a szája. Oszkár szürke volt, fehér foltokkal a hasán. Olyan buta pofákat tudott vágni, hogy azt hittük, ebből csak lusta, naplopó macska lesz.

Bújócskáztak, birkóztak, egymás fülét, farkát cincálták. Szerettem nézni kedves játékukat. Egyszer meglestem, ahogy pihentek. Apuka barna posztópapucsa volt az ágyuk. Lidi az egyikben, Oszi a másikban aludt, puhán összegömbölyödve, fejüket a barna posztóra hajtva. Valami szépet álmodhattak. Így, álmában, mintha Oszi mosolygott volna. Még ma is emlékszem erre a képre.

Azóta már „munkába álltak", egy terményraktárban riogatják az egereket. Jó lenne meglátogatni őket. Anyuka szerint nem biztos, hogy megismernének már. S az sem biztos, hogy hagynák, hogy megnyomkodjam az orrukat, mint régebben. Pedig úgy szeretném! Különösen a Lidiét, a parányi, fekete pöttyel.

Németh Eke István,
Siófok

A szomszéd bácsi (Oláh Gábor, Szombathely)

Gólyadal

Áztak-fáztak a madarak,
Egyik neve: Bamarak.
Beengedtük, gondozgattuk,
Ápolgattuk, nevelgettük,
És tavasszal elengedjük.
Újra tavasz lett,
Jönnek a gólyák,
Bámulatomban elfelejtem
Húgomon megigazítani a pólyát.

Gál Norbert 4. osztályos
Komárom

Éneklő szarkapár (Samu Éva, Badacsonytördemic)

Éjféltájt (Edőcs Judit, Szombathely)

Egy csöpp hidrogént tett a bádogbögrébe, langyos vizet eresztett rá, és óvatosan leöblítette vele a haját. Irénke lélegzetvisszafojtva figyelte.

— Egy hónap múlva szőke leszek. Egészen szőke. Lassan csinálom, hogy ne legyen feltűnő a változás. Észrevétlenül átalakulok. Úgy bizony — mondta Zsuzsi, és gyorsan kifésülte, majd öklömnyi csavarokra tekerte a haját.

— Pedig te így is nagyon szép vagy — sóhajtott Irénke, és két feszes varkocsát hátratolta a válláról.

— Ha nagy leszek, kitalálok magamnak valami frankó nevet. Mit szólnál például Luluhoz? Vagy a Dalidához? Jól hangzik, nem? — kérdezte Zsuzsi, és színpadias mozdulattal magára öltötte anyja rózsaszínű szatén pongyoláját. — Ha akarod, megmutatom, hogy kell sminkelni.

Fürgén kirakta a kisasztalra a rúzst, a szemhéjfestéket, a krémpúdert, végezetül pedig a hosszú szemöldökceruzát. Irénke átszellemülten nézte, hogyan alakul át a tizenkét éves osztálytársa káprázatos divatbabává. Szája cseresznye, arca narancs, a szeme fekete keretbe foglalt sötétkék szilva.

— Lesz egy kis időd arra, hogy átvegyük a kémiát? — kérdezte félénken.

— Még nem tudom. Majd meglátjuk — csücsörített Zsuzsi, és fehér ceruzával kihúzta a szája vonalát.

— Mindjárt kész a mű — dúdolta vidáman. Haját elektromos szárítóval körülzsongatta, amikor megszáradt, kiszedte a csavarókat, és laza hullámokat fésült a homlokába. — Nos, milyen vagyok?

— Szép vagy — lehelte Irénke, és bágyadtan hozzátette: — A kémiát azért átnézhetnénk, olyan érzésem van, hogy holnap felelni fogsz.

— Semmi kedvem hozzá — jelentette ki Zsuzsi határozottan. — Nézd, Irénke. Én híres fotómodell leszek, vagy híres filmcsillag. Mi a csodának tanuljak? Tanulni azoknak kell, akiknek nincs más lehetőségük. Például neked. Ugye, nem sértődsz meg, amiért ezt mondom?

BUKFENC

Irénke döbbenten hallgatott. Ujjai görcsösen tapadtak a tankönyvre.

*

Másnap a suliban mintha tűzhányó készülődött volna kitörni a zsibongó közepén. Mindenki arról beszélt, hogy jönnek a filmesek (!), és a sok lány közül valakit kiszemelnek egy gyerekekről szóló film főszerepére. Pattanásig feszültek az idegek. A lányok teljesen kiborultak. Egyiküknek, másikuk úgy viselkedett, mintha nem lenne teljesen komplett. Anci három lyukkal beljebb húzta derekán az övet, Nórika kibontotta a hajfonatát, és lobogó lobonccal rohangált a folyosón, Gizi legombolta a köpenyéről a fehér gallért, és a pulóver kámzsája alól előkotort egy messzire világító gyöngysort.

Zsuzsi sem maradt tétlen. Narancssárga pírt kent az arcára, szempilláját spirállal befeketítette, és a száját is enyhén kirúzsozta. Olyan lett, mint egy igazi kirakatbaba. Fél óra múlva megérkeztek a filmesek. Jártak-keltek a gyerekek között, beszélgettek a tanárokkal — ábránd-viharokat kavartak maguk körül. Zsuzsi elsodorhatatlanul ott téblábolt a „tűzközelben". Az egyik filmes, mintha rámosolygott volna.

— Figyelted? — lökte meg Nórit izgatottan. — Fölfedeztek!

— Gyerekek, mindenki menjen be a tanterembe, kezdődik a kémiaóra. — kiáltotta Olga néni.

— Hogyan? — rémüldözött Zsuzsi. — Hiszen még nem is választottak szereplőt a filmhez!

Mintha ólom ragadt volna a cipősarkukra, a lányok nehézkesen vánszorogtak be az osztályba. Ingerültek voltak, és rosszkedvűek. Nóri vette észre először, hogy Irénke helye üres.

— Mi a csoda lelte? Csak nem lett rosszul? — kérdezte Zsuzsi. — Reggel még itt volt.

— Hol van Irénke? Nem láttátok? — Az izgatott suttogás pillanatok alatt végighullámzott a termen. Olga néni megkopogtatta az asztalt a ceruzája végével, és szigorúan rájuk szólt: csend legyen!

— No, de Irénke? Olga néni kérem, Irénke eltűnt! — kiáltotta Nóri idegesen.

— Ne aggódj. Irénke elment a filmesekkel. Próbafelvételt készítenek vele. — mondta Olga néni, mintha arról tájékoztatta volna az osztályt, hogy kisütött a nap, szép idő van.

— Az nem lehet! — ugrott fel Zsuzsi vörösen. — Akkor ezeknek a filmeseknek nincs ízlésük!

A tanárnő Zsuzsi arcába nézett.

— Hogy mondhatsz ilyet? Irénke kedves, szép gyerek. Éppen olyan, mint amilyennek egy tizenkét éves lánynak lennie kell — jelentette ki, aztán megkérte Zsuzsit, ha már úgyis felállt, maradjon is állva, illetve jöjjön ki a táblához felelni. Zsuzsi szeme előtt narancssárga csillagok kezdtek bukfencezni, pont olyan színűek, mint amilyen festéket nemrég az arcára kent.

Magyar Katalin

GÖRÖG JÚLIA RAJZA

VS VENDÉGSAROK

NEM A

Bizonyára mindannyian bosszankodtatok már, amikor szüleitekkel nem sikerült a megfelelő méretű, nektek tetsző ruhát, cipőt vásárolnotok. S milyen nagy az öröm, ha végre a tükör előtt ácsoroghattok egy-egy ízléses, szép ingben, pulóverben, kabátban! A gyermekruházattal kapcsolatos kérdéseitekkel fordulunk Kézdi Károlynéhoz, a Belkereskedelmi Minisztérium ruházati főosztálya osztályvezetőjéhez. Kérjük: legyen a vendégünk!

„Fő a fejem, mit vegyek fel?"

Íme, napjaink divatos viselete

Mivel a fiúk és a lányok legkedvesebb ruhadarabja a nadrág, így ez a kérdés szinte „közügynek" tekinthető. Több, jó minőségű kordnadrágot szeretnének a gyerekek, szűkebb szárral. No, és a sokat hirdetett trapperről is kérdezik — főleg a vidékiek — hogy miért nem lehet kapni?

— Tudjuk, hogy a szövetnadrágok helyett szívesebben viselnek a tizenévesek kordnadrágot és farmert. A nagy keresletet a hazai ipar nem tudja kielégíteni, ezért például az idén Brazíliából, Szingapúrból hozatunk be nagy mennyiségű anyagot. Sajnos, a trapper farmer alapanyagból kevés készül, így kevesebb nadrágot is tudnak készíteni. Vidéken inkább a nagyobb üzletekben, a Centrum és Skála-coop áruházakban lehet hozzájutni. Mivel hamarosan itt a tavasz, felhívom a figyelmet a farmer könnyebb változatára, a weekend nadrágra, szoknyára, ruhára, amely melegebb időben sokkal kényelmesebb, egészségesebb viselet, mint a vastag vászon vagy a kord.

KÖSZÖNJÜK AZ ÉSZREVÉTELT!

„A kardigánok, pulóverek, melegítők szépek, ingből is bőséges a választék — írja Haday Andrea Bujról. — Tudom, nem a ruha teszi az embert, de a felső tagozatos lányok számára nagyon nehéz ruhát, fürdőruhát vásárolni."

— Igaza van Andinak, nagyobb gondot kell fordítanunk erre a korosztályra, mind a ruhák fazonjának tervezésénél, mind a méretük szabásánál. A ruhákhoz mellékelt méretáblázat azonban nyújthat némi segítséget a vásárlásnál.

„Az iskolaköpenyekből nagy a választék — jegyzi meg levelében Erős Edit Hajdúböszörményből —, de háromnegyedes, amely jobban megy a nadrághoz, ritkán kapható."

— Valóban, inkább a választék bővítésére fordítottunk nagyobb hangsúlyt, de Edit észrevételét köszönjük: a jövőben igyekszünk többet gyártani ebből a fazonból.

— Bár lassan vége a télnek, te-

RUHA TESZI... DE

A kirakatokat érdemes „gusztálni"

A fiúk inkább a sportos ruhákat kedvelik

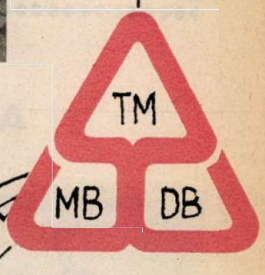

A jelzések sokat segítenek. Az új méretrendszerben mindenki meglelheti a neki leginkább megfelelő ruhát

kintsünk kicsit vissza. Marsi András Szolnokról azt kifogásolja, hogy nem vízállóak a csizmák, a téli cipők.

— A bőrtalpú cipők, csizmák sokszor valóban átáznak, főleg ha téli kirándulásra, szórakozásra használják őket. Ezért azt javaslom, hogy ilyen alkalomra gumitalpú vagy fröccsöntött talpú lábbelit vetessenek maguknak a gyerekek, ezek nem vízáteresztők. S kapni lehet gumicsizmát, bélés nélkül eső ellen, béléssel hócsizmaként. Igaz, nem olcsó, de több évig lehet hordani, így megéri az árát. Megjegyzem, hogy iskolába járásra nem a legalkalmasabb, váltócipő szükséges mellé, mert néhány óra után beleizzad a láb.

— A serdülő lányok gondja: 37-38-39-es csizmákat, cipőket főként magas sarokkal lehet kapni. „Miért nem gyártanak lapos sarokkal, gondolva a tizenéves lányokra is?" — kérdezi Csombók Erzsébet Ópályiból.

— Nyugodtan ígérhetem, hogy a következő tél kedvez majd ennek a korosztálynak, mivel a laposabb sarok jön divatba. Sőt, a boltokban nemrég megjelent, úgynevezett „Balerina" cipők is lapos sarkúak, reméljük, kedvenc viseletté válnak.

HOL VAGY, ALFÖLDI?

— Az ország különböző részeiről kaptunk leveleket, amelyekben a gyerekek panaszkodnak, hogy hiánycikk az Alföldi cipő, papucs és a fehér teniszcipő. Várható javulás az ellátásában?

— Az Alföldi Cipőgyár nemcsak papucsot, félcipőt gyárt, hanem gyermekcipőt is. Sajnos az igényekhez képest elég keveset. Vidéken elsősorban a nagyobb áruházakban találni Alföldi-cipőt, de tudom ajánlani a két budapesti szakboltot — a Mártírok útján és a Múzeum körúton levőket —, ahol állandóan kaphatóak, és nagyobb a választék is belőlük. A teniszcipőt a Tisza Cipőgyár gyártja, s a jövőben teljes mértékben ki tudja elégíteni az igényeket.

— Milyen újdonság várható, aminek biztosan örülnek majd a tizenévesek?

— Még több sportos, „lezser" szabadidő-öltözetet szeretnék gyártani. S arra is figyelmet fordítunk, hogy ez a szülők számára könnyen kezelhető, magyarán jól tisztítható anyagból készüljön. Ilyen újdonság lesz például a steppelt nadrág és felsőrész, amelyet tizenhat éves korig megfelelő méretekben készítettünk. Sőt, színben és anyagban hozzáillő kesztyűt, sapkát is tervezünk, hogy ne legyen gond a kiegészítők összeválogatására.

Lányoknak forgalomba hozunk divatos kertésznadrágokat kord- és farmeranyagból. Színházba és egyéb ünnepélyes alkalmakra pedig bővítjük a választékot a romantikus leánykaruhákból is. Felhívom a nyolcadikos lányok figyelmét arra, hogy a ballagás előtt nem muszáj nagy költségekbe verni a szülőket, hiszen készen is vásárolhatnak szép blúzt, vagy ruhát. Mivel a hímzett anyagot különösen szeretik a gyerekek, ezért ajánlom a népművészeti üzletekben kapható blúzokat.

V. Sólyom Erzsébet
Fotó: Karasz

?!

Bocs, hogy közbeszólok kedves lányok, de leveleitek tömegéből, s a bennük megfogalmazott egyforma „gondokból" ítélve, úgy vélem, elérkezett az ideje, hogy néhány apróságra felhívjam a figyelmeteket. Csevegő rovatunk címére ugyanis egyre több olyan kérés érkezik, hogy adjunk ötletet a fiúkkal való megismerkedéshez. Még pontosabban: sok nyolcadikos lány úgy tartja, elérkezett az ideje, hogy bevallja szerelmét szíve választottjának, ám nem tudja, hogyan tegye. Távol áll tőlem, hogy érzelmeik valódiságában, hőfokában kételkedjem, ám néhány apróságra – saját emlékeimre, élményeimre hagyatkozva – mégis felhívnám a figyelmüket. A legelső gondolatom a tapasztalaté: a legtöbb fiú, fiatalember tanácstalanná válik amint eléje toppan egy lány, s közli vele: „Halálosan imádlak, mert nagyon tetszel nekem!" Azt hiszem, nincs az a legény, aki ettől a bejelentéstől ne válna félszeggé. Ráadásul érdeklődése a lány iránt nyomban semmivé foszlik.

Ezért, azt hiszem, nincs szükség arra, hogy ti kezdeményezzétek a közeledést a fiúkhoz. Gondolom, nem kell elmagyaráznom, hogy hányféle módon hívhatjátok fel magatokra a figyelmet, anélkül, hogy érzelmeitekről szót ejtenétek. A fiúk, akárcsak a felnőtt férfiak, abban a meggyőződésben élnek, hogy ők a teremtés koronái, s mint ilyenek, társat is ők választanak maguknak. Legyetek nagyvonalúak, hagyjatok meg bennünket ebben a hitünkben.

Legalább látszólag. **(bőcs)**

KÜLFÖLDÖN A 100 FOLK CELSIUS

Február 6-án elutazott első idei külföldi vendégszereplésére a jeles country-együttes, a 100 Folk Celsius. Tíz napot töltöttek Berlinben, ahol is a Rote Lieder elnevezésű nemzetközi folkrock és country fesztiválon vettek részt. Az öttagú 100 Folk Celsius képviselte a fesztiválon a magyar színeket, negyven ország előadói között. Az NDK-turnét egy napra megszakították, mert a február 14-i „Tessék választani" könnyűzenei vetélkedőre ők is beneveztek. Az NDK-beli turné után márciusban Romániába szóló meghívásnak tesznek eleget.

HATKEZES...

Önálló állami zeneiskola működik Lőrinciben. Az itt tanuló 220 növendék közül a legjobbak léptek fel a helyi könyvtárban megtartott koncerten. Felvételünkön a Herperger testvérek zongorára írt hatkezes művet mutatnak be.

EGY KÉP – EGY MONDAT

Ha megnövök, párduc leszek!

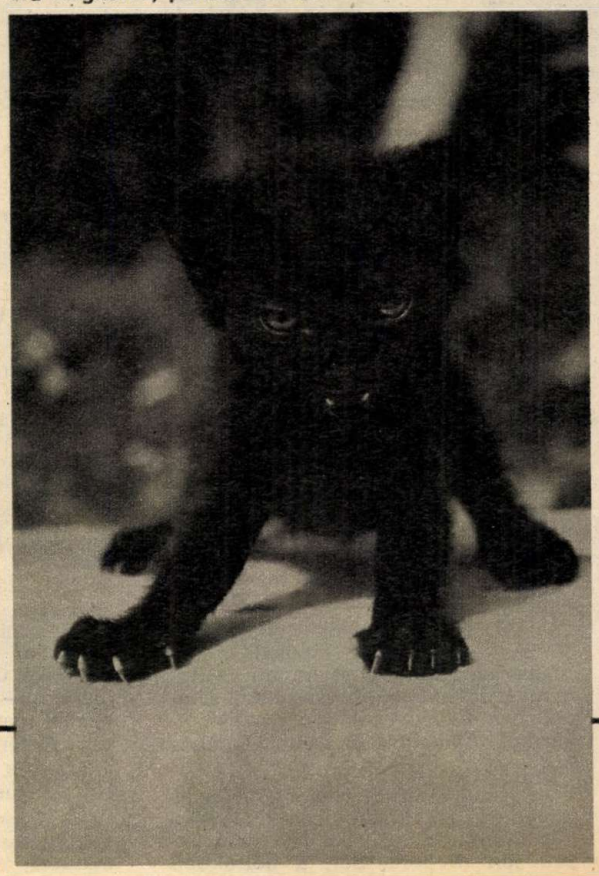

TIZENKÉT SZAKMA

A tanév vége közeledtével egyre több szó esik a pályaválasztásról. A különböző tanintézmények sokat tesznek azért, hogy megkönnyítsék a választást.

Tizenkét szakmát oktatnak Kiskunlacházán, a 222. számú Ipari Szakmunkásképző Intézetben. A kép az autószerelő tanulók szaktantermi foglalkozásán készült. (MTI fotó)

KRUMPLIFEJ

A győri Apáczai Csere János Tanítóképző Gyakorlóiskolájába az egyik rajzórára az ötödikés Bartalos Tamás, különös alakú burgonyát hozott, amelyből ecsettartót készítettek.

HOKIS PALÁNTÁK

A Szovjetunióban különös gondot fordítanak a különböző sportágak utánpótlására. Főként azokban a sportágakban, amelyekben kiemelkedő eredményeket értek el szovjet versenyzők.

A Csuvas Autonóm Szovjet Szocialista Köztársaságban a gyerekek egyik legkedveltebb sportága a jégkorongozás. Edzés előtt nem árt egy kis elméleti foglalkozás. (APN fotó)

VEREMBE VELE

Az átlagosnál szigorúbb tél kedvezett a jégvágóknak és a nádaratóknak. A Balatoni Halgazdaság keszthelyi telepén hatvanhárom vagon jeget vágtak ki a Balatonból. A jeget vermekben helyezték el a nyári halzsákmány hűtésére.

A HÉT VICCE

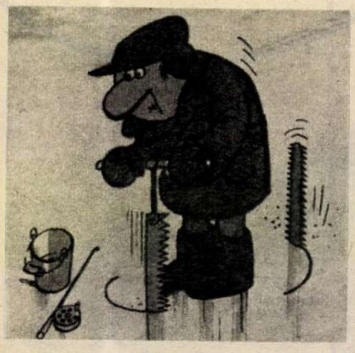

Micsoda erős visszhang... csak el ne riassza a fűrészhalakat...!

ELEFÁNTKOZMETIKA

Az indiai elefántbébi szívesen veszi, hogy gondozója időnként „kozmetikailag" is kezeli. „Csak óvatosan mester – mondja a tekintetével – az én bőröm is kényes."

Saját példámon bizonyítanám
a tételt, miszerint
az ápolt köröm – öltöztet!

Az üdítő játékban elcsigázott gyerekekkel
elsajátíttatnám a keresztrejtvény
villámgyors megfejtésének
találékonyságot és széles körű
tudást igénylő technikáját

HA ÉN TANÁR LENNÉK...

(HA, HA, HA...)

Tanítványaim valósággal a tenyeremből ennének, mert goromba osztályzatok helyett válogatott ínyencségekkel óvnám a riadt gyermeki lélek érzékeny egyensúlyát

Elsősorban repülőgépek tervezését és gyártását oktatnám, utóvégre a technika századában élünk, na nem? És közben elfogyna végre az osztálykönyv is...

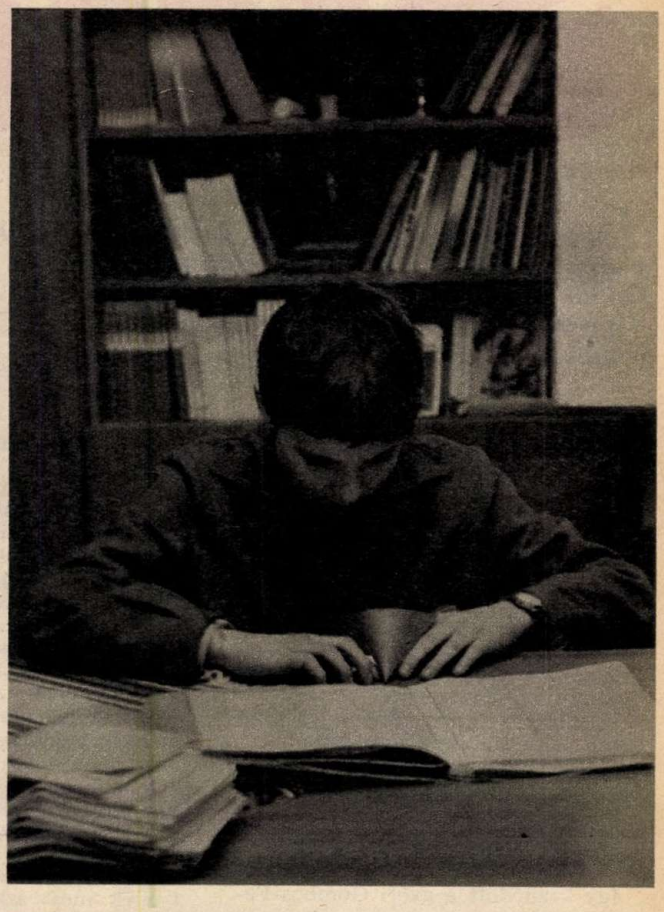

...merőben új alapokra helyezném a pedagógiát. Rendkívül tág teret nyitnék az egyéni kezdeményezések számára.

Módszerem alapját az a zseniálisan egyszerű gondolat képezi, miszerint felőlem mindenki azt csinálhat, amit akar. A tanterem ilyenformán egycsapásra a móka és a vidámság tanyája lenne. Csak az ilyen napsugaras környezetben szökken érett kalászba a talpraesett gyermeki csíny, ontja kristálytiszta patakját a gátjától szabadult furfang, és itt érlelhet gyümölcsöt a leleményes testgyakorlás.

Ráadásul magam is az önfeledt alkotásnak, pihenésnek, szórakozásnak szentelhetném az időmet, ahelyett, hogy egy rakás vásott kölyökkel vesződnék.

Tantervemet benyújtottam az illetékes helyre, ahol azt mondták, hogy kétségkívül eredeti elgondolás, amely azonban még hosszas tanulmányozást igényel. Majd jöjjek vissza tíz év múlva, a délutáni órákban. Attól tartok, hogy itt-ott módosítanak majd rajta valamit, de azért... reménykedjünk!

—R —R

Fotó: Wagner Margit

Bemutatnám a vonalzó helyes használatát támadásban és védekezésben egyaránt. Végül is nem az iskolának, hanem az életnek tanulunk...!

A világért sem zavarnám tolakodó, kíváncsi pillantással a szerencsétlen felelőt. Inkább a látókörömet szélesíteném az izgalmas képregényekkel

Suli BARÁTSÁG

„Látod, én itt nőttem fel. A Gellért-hegyre majdnem mindennap felmegyek. Onnan a legszebb Budapest. Csak mindig mondd meg, hogy mi érdekel és máris megyünk . . .”

Csak ne késsen a vonat! Rettentően izgulok. Mit fog szólni Laci a lakásunkhoz, a szüleimhez? Náluk, ott Győrben én nagyon jól éreztem magam, és szeretném, ha a barátom is elégedetten menne haza három nap múlva Budapestről — gondolta Vogel Zoli, aki huszonkét társával várta a Győrből érkező vonatot.

— Ott jön, ez lesz az! — kiáltották egyszerre többen is, mikor előbukkant a szerelvény.

Egymást keresve, lányok és fiúk tarka tömeggé keveredtek össze.

— Először a suliba megyünk, aztán megmutatjuk nektek Budapestet.

AZ ELSŐ LÉPÉSEK

Így kezdődött a győri Gombos Ferenc ének-zene tagozatos általános iskola és a budapesti Irányi utcai iskola közötti tapasztalatcsere második felvonása. Miért a második felvonás? Arról a két csapatvezető — Zsebők Jánosné Budapestről és Szalai Ferenc Győrből — beszélt.

— A csereakciót attól kezdve tervezgettük, mióta tantestületünk megismerte a győri iskolát — emlékezett vissza Zsebők Jánosné. — Úgy gondoltuk, ezt nemcsak nekünk kell látnunk. Alapos tervezés után — „első felvonásként” — huszonnégy lánnyal és fiúval elindultunk felfedezni a Rába-parti várost.

— A budapesti „delegáció” fogadása előtt sokat beszélgettünk a gyerekekkel és szüleikkel — mondta Szalai Ferenc. — Egy-egy vendég, akit megérkezésig csak névről ismerhettünk, a párjának kijelölt gyerek családjánál lakott.

NÉGYKEZES „KONCERT”

Az ünnepélyes iskolai fogadtatás után két nyolcadikos lányt, Fekete Ágnest és Palyusik Zsuzsát kísértem végig az első délutánon. Ági Győrben, Zsuzsa Budapesten csapattitkár. Már az utcán, hazafelé sétálva mutogatta Zsuzsa az érdekesebb épületeket. Közben minden fontosat megtudhattam a győri programokról, Borsos Miklós kiállításáról, Ági szüleiről és a nagy élményt nyújtó „Lúdas Matyi” előadásról. Zsuzsa úgy vezette be barátnőjét otthonukba, mintha Ági hosszú útról érkezett volna — haza. Hamar előkerültek a mutogatni való kincsek. Kipróbálták a sarokban álló pianínót, rögtönzött négykezes koncertet adtak. Utána indultunk az első közös programra, a Néprajzi Múzeumba.

Brády Attila a múzeumban megsúgta, hogy kicsit izgult, mert még nem találkozott barátja, Wolfart Tibi szüleivel. Állítólag Tibi is így érzett annak idején Győrben. (Attila másnap boldogan újságolta, hogy milyen jópofa emberek Wolfarték és nem három, de akár tíz napot is eltöltene náluk vendégségben.)

A győri Lengyel és a budapesti Sebestyén család már régebben meghívta egymást vendégségbe. Sebestyének most szabadságot vettek ki, hogy Lengyel Lillának minél többet megmutathassanak az ország fővárosából.

ELŐSZÖR A CIRKUSZBAN

Sebestyén Anna apukája mesélte:

— A két lány hamar megbarátkozott egymással. Nem árt, ha Anna minél többet tud meg mások életéről, és nemcsak azt látja, ami itthon van. Lilla hamar feltalálta magát nálunk és máris olyan, mintha egy gyerekkel több lenne a családunkban.

— Nagyiéktól külön ágyat kaptunk, a „műsort” pedig a lányok óhaja szerint állítottuk össze — folytatta a mama. — Sikerült például cirkuszjegyet szereznünk, mert Lilla még soha nem járt ott.

A kötetlen családi programok mellett természetesen voltak közösen szervezettek is. Az iskolába járás például nem szünetelt. Minden gyerek, így természetesen a vendégek is részt vettek a tanítási órákon. Össze tudták hasonlítani tantárgyaikat, a módszereket. Kinek a fizika, kinek a testnevelés óra tetszett jobban. Élmény maradt a Bartók Gyermekszínház előadása, a városnéző séták, a múzeumok látogatása. A sok élményen, csere-berén kívül legfontosabb, hogy szép barátságok szövődtek.

Kép és szöveg: Koncz Dezső

Látod, ezt az épületet mindig megnézem. Nagyon tetszik. Egyébként már csak pár méter és otthon vagyunk

Az úttörőszobában az ünnepélyes fogadáson volt kóla, sütemény és vidám csevegés az emlékezetes győri napokról

Már útban a suli felé is
volt sokféle látnivaló.
Ebben még a hatalmas csomagok
sem zavartak bennünket

Nem is olyan
könnyű ez a fizika!
Egy kis tanári segédlettel,
ketten talán boldogulunk
vele valahogy

Ez itt a kép
közepén
az osztály-
főnökünk.
A legjobb
barátnőm meg
itt van a szélén.
„Hogy tetszenek
a srácaink?"

A padokban egy budapesti,
egy győri gyerek.
„Nálunk így tanítják
a magyar irodalmat"

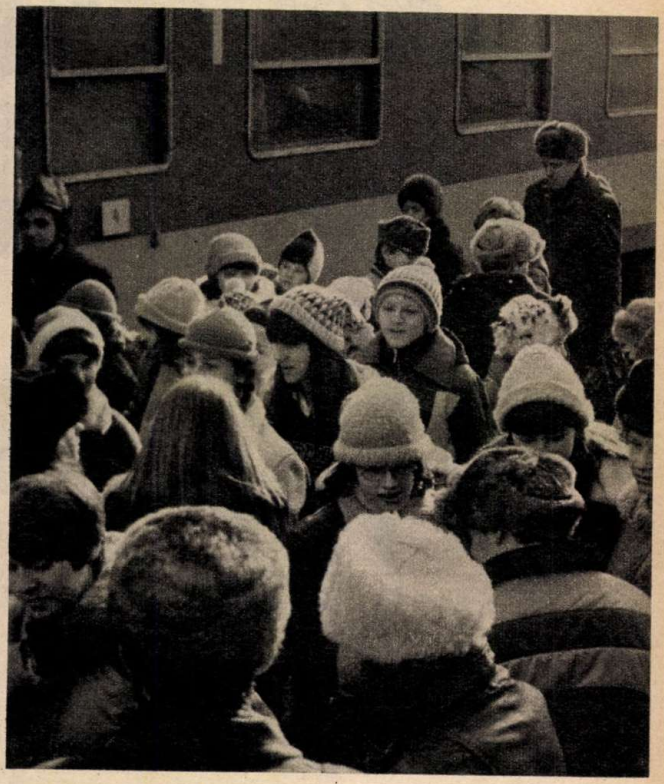

Zsivaj, kavarodás
a pályaudvaron.
„Jól éreztétek magatokat
nálunk? Viszlát nemsokára!"

Ilyen volt a régi Rómának az a városnegyede, ahol az elszegényedett polgárok laktak

VIADAL, DIADAL

PANEM ET CIRCENSES

Ez volt az elszegényedett római nép jelszava: „Kenyeret és cirkuszi játékokat!" Mindkettőt meg is kapta. A köztársaság idején ezzel nyerték el a nép kegyét azok, akik állami tisztségekre pályáztak. Később a császárok a szegényeket ingyen gabonával, Róma egész lakosságát pedig nagyszabású játékok rendezésével maguk mellé állították.

A tömeg az amfiteátrumi és a cirkuszi játékokért lelkesedett. A győztes hadvezérek, a császárok és hivatalnokaik hatalmas összegeket költöttek egy-egy játékra, javarészt saját zsebükből, s még beléptidíjat sem szedhettek. Többször is előfordult, hogy a rendezők a szünetekben étellel, itallal is ellátták a tömeget, hogy népszerűségüket növeljék. Róma fénykorában évenként átlag 100 különböző játékot rendeztek, közöttük sok gladiátor-viadalt és kocsiversenyt.

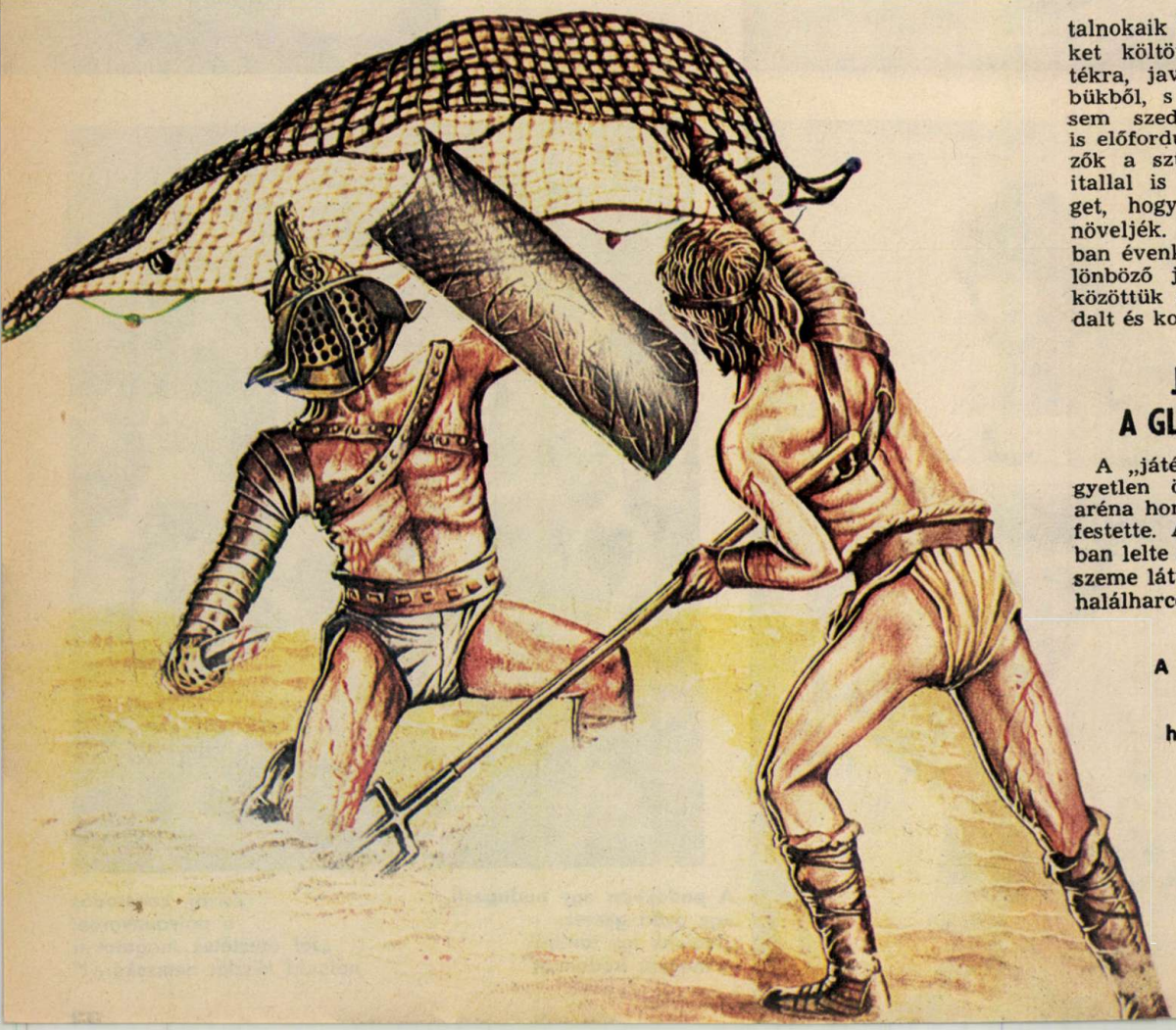

JÖNNEK A GLADIÁTOROK

A „játék" valójában kegyetlen öldöklés volt. Az aréna homokját emberi vér festette. A római néző abban lelte szórakozását, hogy szeme láttára emberek élethalálharcot vívjanak a po-

A szigonyos gladiátor hálóval igyekezett ellenfelét harcképtelenné tenni

Róma egyik múzeumában ma is látható e szobor, amely egy legyőzött gladiátort, a haldokló Galiust ábrázolja

rondon. Sok száz éven át szerte a birodalomban hadifoglyokat, rabszolgákat kényszerítettek arra, hogy a tömegek szórakoztatására vérüket ontsák. Akadtak persze szabadok is, akik pénzért és dicsőségért vitték bőrüket a vásárra.

Harsány hangú kikiáltók járták be a várost, és hírül adták a játékok megrendezését. A küzdelem napján már kora hajnalban talpon volt az egész város. Akik nem jutottak belépőjegyhez, az utcán ácsorogtak, s várták a gladiátorok felvonulását.

A gladiátorok színes menetben vonultak az utcákon. Ezüstözött pajzsot, mellvértet, domborművekkel díszített sisakot viseltek, és zeneszó ütemére meneteltek. Fegyvereiket a menet végén felvonuló szolgák vitték. Így vonultak be az arénába, majd felsorakoztak a császár páholya előtt, s ajkukról egyszerre hangzott fel a kiáltás: „Ave caesar, morituri te salutand!" — vagyis: „Üdvözlégy császár, a halálba indulók köszöntenek téged!"

Megszólaltak a kürtök, a trombiták, és elkezdődött a küzdelem. A gladiátorok párosan vagy csoportosan vívtak. A közönség fergeteges lármája kísérte küzdelmüket, egymással nagy összegben fogadtak valamelyik győzelmére, s azt hangosan biztatták.

A gladiátorok többféle fegyverzetben küzdöttek. Az volt a szokás, hogy különféle fegyverzetű bajvívókat állítottak szembe egymással. Az egyik pajzzsal, karddal vagy lándzsával harcolt. Vele szemben a másik fegyvere csupán egy háromágú szigony volt, kezében nagy hálót tartott, s ezzel igyekezett ellenfelét elfogni. Ha az ellenfél belekerült a hálóba, harcképtelenné vált, s azonnal a földre bukott. Más gladiátorok nagy görbe kardokkal harcoltak, kis kerek pajzzsal védekeztek.

Ha a küzdelem során egy gladiátor megsebesült, a közönségtől kérhetett kegyelmet. Amikor a császár jelen volt, ő döntött. Ha felfelé fordította hüvelykujját, ez azt jelentette, hogy megkegyelmez a sérült gladiátornak. Ha azonban lefelé fordította hüvelykujját, ellenfele leszúrta a szerencsétlen gladiátort. A győztes pénzjutalmat, többszöri győzelem esetén fakardot kapott, ami a felszabadítását jelentette. Még borzalmasabb látványosságot nyújtottak az állatviadalok. Először a halálra ítélt bűnözőket, gyilkosokat, rablókat hajtották az arénába. A fegyvertelen emberekhez kiéheztetett vadállatokat eresztettek. Mindez zsúfolt nézőtér előtt történt. Egy idő múlva fegyveres íjászok a karzatról leöldösték a vérengző vadállatokat is, és a tetemeket kivonszolták az arénából, a talajt pedig friss homokkal beszórták.

A szünet után került sor az állatviadalokra. Előbb fenevadak és gladiátorok között folyt a párharc. Azután kiéheztetett vadállatokat uszítottak egymás ellen és a hosszú ideig tartó küzdelemnek az íjászok nyilai vetettek véget. Augustus császár életrajzában elmondja, hogy 26 alkalommal rendezett állatviadalokat, s ezeken 3500 fenevad: tigris, párduc, oroszlán hullott el.

GÁLYÁK CSATÁJA

A népszerűségre pályázó római előkelők a tömeg szórakoztatására rendkívül költséges, és sok száz ember életébe kerülő hajóscsata játékokat rendeztek.

Az első tengeri ütközetet Julius Caesar rendezte Rómában. Erre a célra hatalmas tavat ásatott. A gályákon kétezer evezős, ezer katona harcolt. Hadifoglyok, halálra ítélt gonosztevők küzdöttek egymás ellen, életre-halálra. Augustus császár rendezvényén harminc, két- és háromevezős gálya, mintegy háromezer ember küzdött egymással. Az erre a célra kiásott tó 530 méter hosszú és 350 méter széles volt.

Ennél is nagyobb látványos hajóscsata játék Claudius császár nevéhez fűződik. Két, egyenként 50 egységből álló, két- háromés négyevezős gályaraj harcolt egymással. A tó partját csónakokkal vetette körül, bennük ülő testőreivel őriztette, hogy az ütközetből egyetlen ember se menekülhessen el.

KOCSIVERSENYEK

A Circus Maximus háromemeletes lelátóin negyedmillió szurkoló, vagyis Róma lakosságának egynegyede kapott helyet. A 600 méter hosszú és 200 méter széles versenypályán rendezték a kocsiversenyeket, a nép kedvelt szórakozását.

A versenypályát hosszában egy töltésszerű fal osztotta ketté. A pálya két végén hosszú tér volt, hogy a versenyzők megkerülhessék a falat. A fal alsó és felső végén egy-egy kúp alakú aranyozott bronzszobor állott, közöttük oltár, az istenek szobrai, s a futam jelzőkészüléke a hét díszes bronzdelfinnel. Valahányszor egy kört lefutottak, a delfinekből egyet levettek, így a közönség látta, hányadik futamnál tartanak a vad iramban száguldó versenyzők. A fal közepén Augustus egy hatalmas, Egyiptomból szállított obeliszket (kőoszlopot) állíttatott fel.

A verseny ünnepélyes bevonulással kezdődött. A menet a Capitoliumról indult. Díszes kocsisor hozta az istenek képmását, és ezután fölállították a falhoz épített oltárokra. A versenyzők sorsot húztak, ki honnan induljon.

A versenyeken két- és háromfogatos kocsik indultak, de a legnépszerűbb a négyfogatos kocsik versenye volt. Négy, egymás mellé fogott ló húzta a könnyű kocsit. A kocsirúd mindkét oldala mellé befogott ló farkát befonták, nehogy a gyeplőt farkuk alá kapják. A versenyzők a gyeplőt derekukhoz kötötték, derekukat széles bőröv védte, övükbe éles kést tűztek, hogy borulás esetén a gyeplőt elvághassák.

Kis történelem

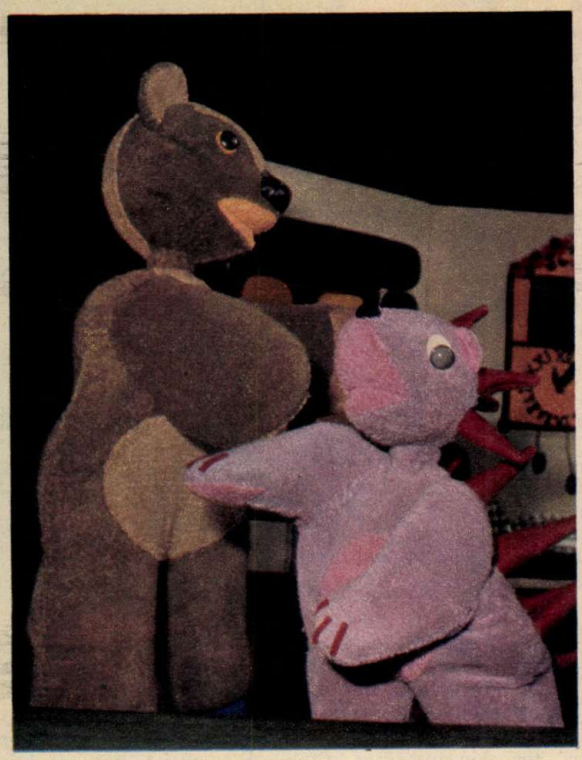

BÁBUBA BÚJ

Bábszínházba járni mindenki szeret. Ha van hová. Ha nincs, „haditanácsot" tart néhány fiatal, s elhatározza: saját együttest alakít. Valószínűleg így „született" húsz évvel ezelőtt a pécsi Bóbita. Az együttes azóta is rendszeresen ad műsort minden korosztálynak.

Talán ezért határozta el a pécsi városi tanács, hogy — születésnapi ajándékként — állandó bábszínházzá alakítja a társulatot. Január elsejétől a Bóbita (a Pécsi Nemzeti Színház tagozataként) hivatásos együttesé alakult. A „nagy testvér" a budapesti Állami Bábszínház mellett ők az ország második állandó bábszínháza.

Mit jelent ez? Azt, hogy több előadást tarthatnak, elmehetnek a Pécs környéki községekbe is. Óvodai „portyáikon" bemutatják az Egér és oroszlánt, a Piroska és a farkast. Az iskolai irodalmi órákon rendszeresen előadják majd a Toldit, de a gyerekek szurkolhatnak a színházban a Lúdas Matyinak is. És még mindig marad idejük arra, hogy új, szatirikus bábrevüt készítsenek a felnőtteknek, sőt a televízióban is terveznek egy Muppet-showszerű műsort. Kívánunk nekik minél több nézőt és előadást!

S. B.

Fotó: Szalay Béla

BŌBIŅĀK

KRISTÁLYCIPŐ

Egy kis észt város, Haapszal középiskolájában működik a „Karaljok" nevű operaszínpad. Tízéves fennállása alatt hét bemutatóra került sor. Minden közreműködő az iskola komszomolistája. Ebben az évben a „Kristálycipőcske" című opera bemutatójával kezdték az operai műsorokat. Eugen Kapp, észt zeneszerző szívesen és rendszeresen ír operákat a középiskola színjátszóinak. Az új opera bemutatásában az iskola ifjú zenebarát körének minden tagja részt vesz, szám szerint hetvenen. Éneklik a szerepeket, ők alkotják az énekkart és a zenekart is.

Az iskolaszínház új módszer a kisebbek, az úttörők és óvodások zenei nevelésében Észtországban. Bár a muzsika nem minden „operaelőadó" számára válik élethivatássá, mégis végigkíséri, gazdagítja, szebbé teszi egész életüket.

KEDVES ISMERŐS SZOKATLAN FELÁLLÁSBAN

Az Új Skorpiónál az „új" szónak kettős jelentése van. Frenreisz Károly együttese egy éve alakult, tehát újnak számít. Új a stílus is, az Új Skorpió által választott zene, s az ezt követő újszerű felállás.

A tavalyi zenészcserék – a Kati és a Kerek Perec, a P. Mobil és a Generál mellett – a Skorpiót sem kímélték. Akkor Frenreisz egyedül maradt (zenésztársai és Vikidál Gyula, a P. Mobil énekese megalapították a Dinamitot). Fél év múlva az igen tehetséges basszusgitáros és fúvóshangszereken játszó Frenreisz Károly, az ugyancsak remek képességű szólógitáros Tátrai Tibor és a nagyszerűen doboló Papp Tamás nekilátott, hogy visszahódítsa a Skorpió régi hírnevét.

Magyarországon nagyon ritka rock-berkekben a trió, tehát a két gitár, dob felállás. Így nagy várakozás előzte meg a bemutatkozást, amelyre a Budai Ifjúsági Parkban, telt ház előtt került sor. Ám a premier fényesen sikerült, Frenreisz Károly újra bebizonyította, hogy a hazai rockélet mindig újításra képes egyénisége.

Az együttes a rockzene dinamikusabb, erőteljesebb ágát képviseli, mely eleve magában hordja a folytonos megújulás igényét. Tátrai Tibor kedvenc stílusára talált, Papp Tamás szinte élőlénnyé varázsolja dobjait, Frenreisz Károly a tőle megszokott vérbő átéléssel adja elő szerzeményeit. Az Új Skorpiónak a bemutatkozó kislemez után tavaly nyáron jelent meg első nagylemeze. Kíváncsian várjuk a folytatást.

Zoltán János

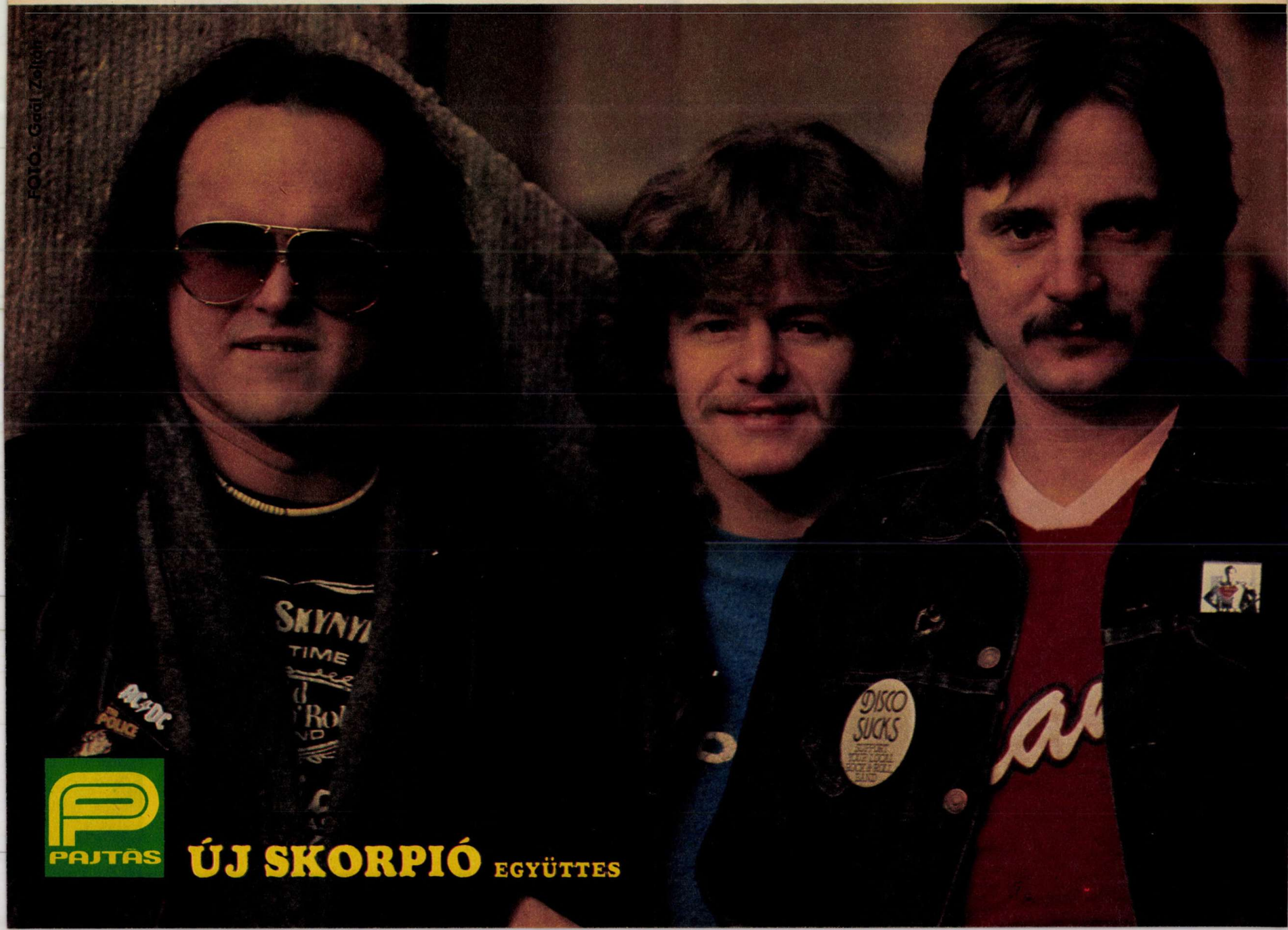

PAJTÁS

ÚJ SKORPIÓ EGYÜTTES

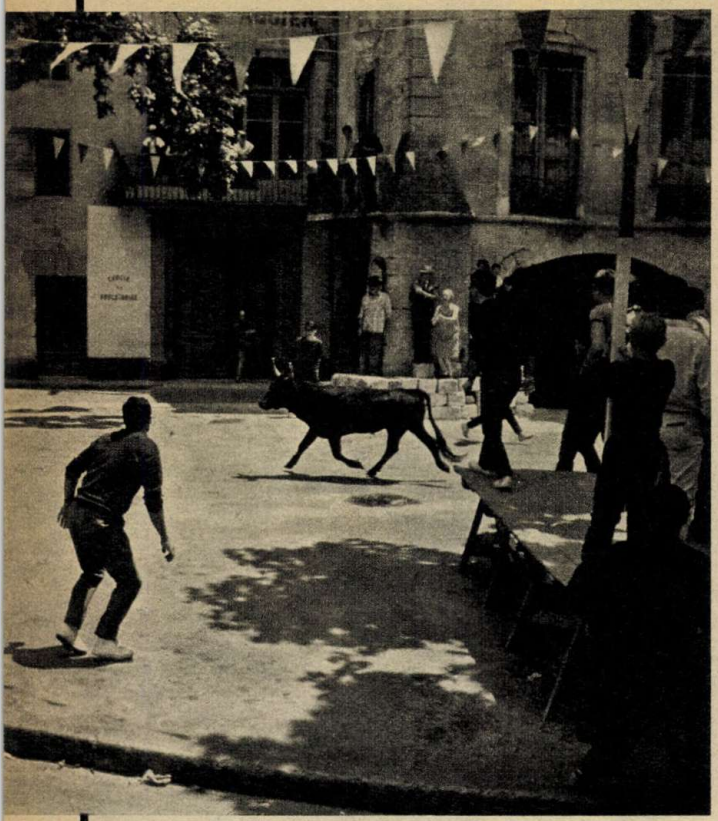

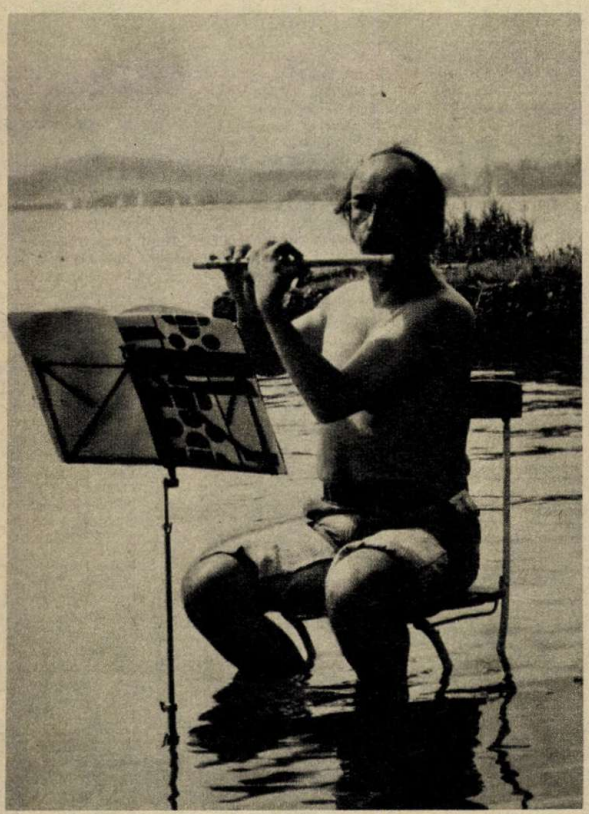

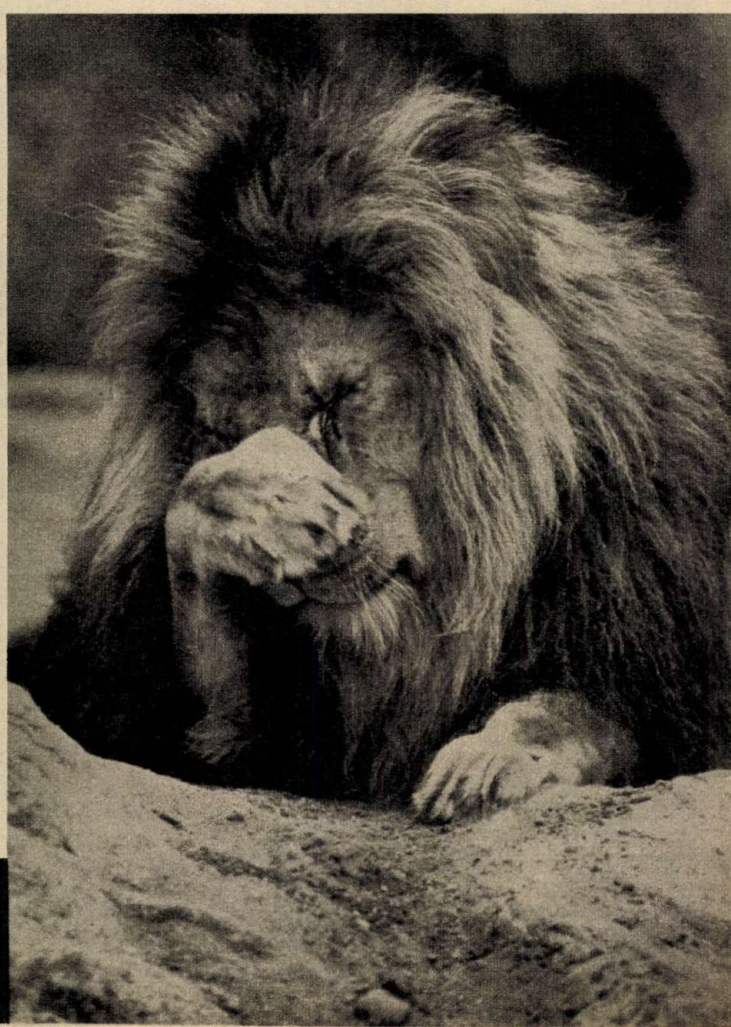

HÁT VAN ILYEN ?

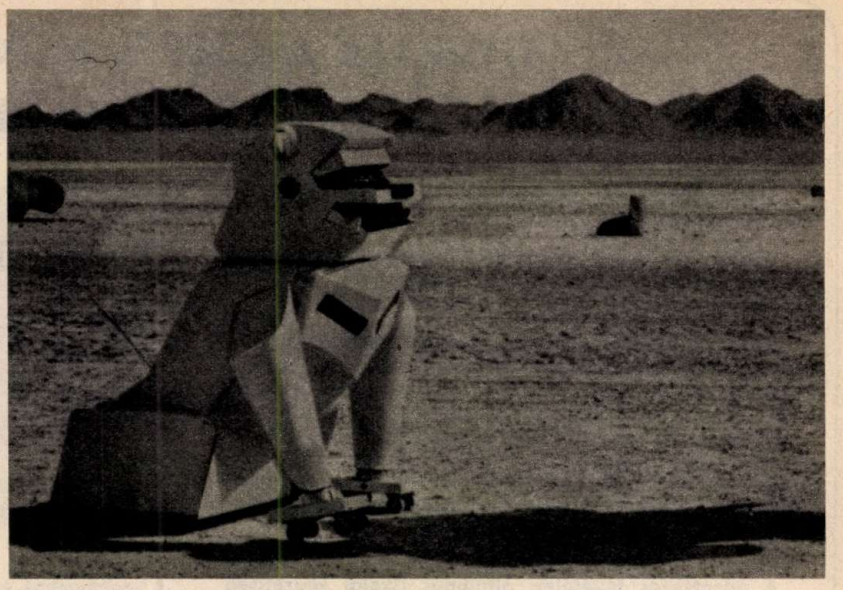

Hát persze, hogy van, ne bosszantsatok ilyen butaságokkal. Naná, hogy viszket az ember, akarom mondani az oroszlán orra, ha ilyen szamárságokat hall.

A medve nem mászik traktorra, csak a vezetője, akár egy akrobata, mivel megijedt e kedves barátaimtól. Ki tudja, hogy miért? Például én sokkal jobban félek a vízben furulyázó férfitól, mint a vadásztól. Egy ilyen őrülttől minden kitelhet, még bikavadászatra is indulhat. Ahogy a következő képet nézem, ott azonban inkább a bika vadászik az emberekre. No, de hát ez már tényleg nem az én dolgom.

Gorinak van igaza, nyugodtan ül kedvenc fatuskóján, nézegeti a virágait, s azon mereng, hogy ez a robotkutya ki a csudának kell?

Igaz, ugatni is tud, de minek? Úgysem hallatszik a kutyaugatás az égig. Hát még a műkutyáé!

F. G. J.

GYERTEK A CSEPEL MŰVEKBE SZAKMÁT TANULNI!

Szakmunkásképző intézetbe az alábbi szakmákra lehet jelentkezni:

Lányok–fiúk: gépi forgácsoló, esztergályos, köszörűs, marós, szerszámkészítő, villamosgép-szerelő, kötő- és varrógépműszerész, hegesztő, elektroműszerész.

Fiúk: Elektroacél-olvasztár, hengerész-forrasztár, kovács, öntő, géplakatos, dízelmozdony-szerelő, felvonószerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, erősáramú berendezésszerelő, bútorasztalos, gázvezeték- és készülékszerelő, központifűtés- és csőhálózat-szerelő, vízvezeték- és készülékszerelő, fényező és mázoló, kőműves, épületasztalos, mintakészítő, szobafestő és mázoló (tapétázó), bádogos, galvanizáló, ács- állványozó, épületburkoló.

Képzési idő 3 év.

A jelentkezés feltételei: általános iskolai végzettség esetében 14–16 éves kor, egészségi alkalmasság.

Szakközépiskolai felvételre 14–15 éves korú, általános iskolát végzett fiúk és lányok jelentkezhetnek: géplakatos, esztergályos, vas- és fémszerkezeti lakatos, öntő, elektroműszerész szakra.

Az ipari szakközépiskolai tanulók sikeres vizsgák után érettségi és szakmunkás-bizonyítványt kapnak.

A vidéki tanulók részére szerződéskötéskor – egyes szakmákban a kollégiumi elhelyezést is biztosítjuk.

A szakmunkás és szakközépiskolás tanulók tanulmányi ösztöndíja tanulmányi eredménytől függően 160–750 Ft-ig terjed. Szerződéskötés esetén társadalmi ösztöndíja 250–500 Ft.

Jelentkezés: Csepel Művek Oktatási és Társadalomtudományi Intézet tanulmányi osztály 575-600/29-09 mellék
Budapest, Pf. 1. 93. – 1751.
CSEPEL HÍV ÉS VÁR BENNETEKET!

VÁRUNK BENNETEKET!

Tudjátok-e, hogy a szép színes varró- és kézimunkacérna előállításához jó minőségű fonalra van szükség?

A fonás az emberiség egyik legősibb mestersége. Ma már azonban a fonalat nem rokkán, hanem szakmunkások modern, nagy teljesítményű gépeken, korszerű üzemben állítják elő.

Általános iskolát végzett lányokat 3 év alatt FONÓ szakmára képezünk ki, fiúkat pedig textil- és ruházatiipari gépkezelő szakmára.

Három nap elméleti oktatás az iskolában, három nap gyakorlati a **PFV ÚJPESTI CÉRNAGYÁRÁBAN.**

Figyelmedbe ajánljuk a következőket:

– A tanulmányi eredménytől függően a tanulóbér 350–560 Ft.
– Az ösztöndíj: 500 Ft.
– 5 Ft napi térítésért kollégiumi elhelyezést biztosítunk (lakás és háromszori étkezés);
– tankönyvek, tanszerek;
– munkaköpeny, iskolaköpeny;
– diákbérlet;
– hazautazásnál évente 6 alkalommal 50% utazási kedvezmény.

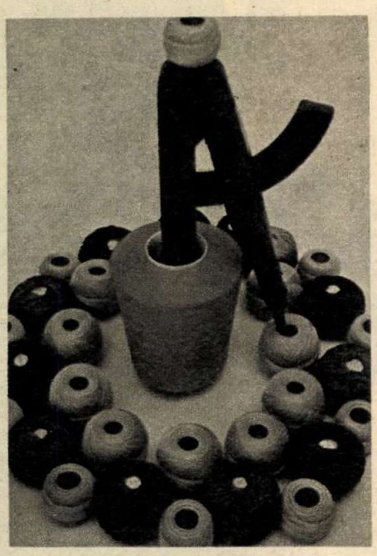

PFV. ÚJPESTI CÉRNAGYÁR
személyzeti és oktatási osztály,
Budapest, Váci út 91.
1044

Szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőséggel alkalmazunk.

Leányok: új leányotthonunkban szállásotokról is gondoskodunk. A továbbtanulást segítjük és ösztönözzük.

Kérjük, hogy továbbtanulási lapjaitokat a gyár címére küldjétek.

JÁTSSZUNK „amőbát"!

A Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata a Pajtás szerkesztőségével közösen, az Utazás '81 című kiállítás keretében budapesti gyerekek részére 1981. március 27-én délután

MŰVÉSZETI ÖSSZERAKÓ-JÁTÉK VERSENYT RENDEZ

A versenyre a mellékelt nevezési lappal jelentkezhetsz az alábbi kategóriákban:

1. KISDOBOS – EGYÉNI
2. ÚTTÖRŐ – EGYÉNI
3. KISDOBOS – CSOPORT
4. ÚTTÖRŐ – CSOPORT

A csapatlétszám 2–3 fő lehet!

Díjak: minden résztvevő megkapja az általa összerakott játékot! Az 1., 2. és 3. helyezetteket mindkét kategóriában érdekes meglepetés várja!

A verseny helye: a Néprajzi Múzeum díszterme (Budapest, Kossuth Lajos tér).

Az egyes kategóriákban sorsolással döntjük el, kik vesznek részt a versenyen. Erről levélben értesítünk benneteket, amely egyben belépőjegyül is szolgál.

A nevezési lapot a következő címre kell beküldeni:
KÉPESBOLT, BUDAPEST, DEÁK FERENC TÉR 6. PF. 53. – 1366.

Beküldési határidő: 1981. március 16.

A febr. 19-i Pajtásban arra kértünk benneteket, adjatok nevet a képzőművészeti összerakójátéknak. Amíg nem érkezik tőletek jobb javaslat, amőbának hívjuk. Így válik érthetővé számotokra a fenti cím.

JELENTKEZÉSI LAP

NEVED? (Kisdobos vagy úttörő, egyéni nevezésnél): .....

.....

LAKCÍMED?: .....

.....

Csoportos nevezésnél, a „csapatkapitány" neve (kisdobos vagy úttörő csoport?):

.....

.....

A „csapatkapitány" lakcíme: .....

.....

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

Az 1981/82-es tanévre felveszünk általános iskolai végzettséggel rendelkező **lányokat fonó, szövő, kötő,**
fiúkat textil- és ruházati ipari gépszerelő szakmunkás tanulónak, 16 éves korig.

Felvételi vizsga nincs! Tanulmányi idő: 3 év. **Ösztöndíj:** A tanulmányi eredménytől függően fonó és szövő tanulónak 350—700 Ft, kötőgépszerelő és műszerész tanulónak 150—550 Ft.

Juttatások: Az ösztöndíjon kívül, vidékieknek havi 500 Ft, budapestieknek havi 450 Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk, a nyári szünidőre is. Teljes ellátás (napi háromszori étkezés) munkaszüneti napokon is, napi 7 Ft térítésért.

A gyár mellett levő szakmunkástanuló-otthonunkban térítésmentes elhelyezést biztosítunk.

Iskolaköpenyt, füzetcsomagot, munkaruhát a gyár, tankönyveket az iskola biztosít.
Évente két alkalommal, kedvezményes vásárlás a vállalat termékeiből.

50%-os utazási kedvezmény.

III. éves tanulóinkat 90%-os teljesítménybérben foglalkoztatjuk, részükre nyereségrészesedést fizetünk.

Szakmunkásvizsga után: a kereseti lehetőség 3500—4500 Ft között van.
Továbbtanulásra az üzemi textilipari szakközépiskolában, vagy egyéb területi szakirányú középiskolában, lehetőséget biztosítunk.

Részletes tájékoztatást adunk szóban vagy írásban

Cím: **PNYV**
KELENFÖLDI TEXTILGYÁR
személyzeti és oktatási osztály
Budapest XI., Budafoki út 111—113. 1117
Telefon: 868-955/191 mellék.

Műszaki pályára készültök?

Fiúk! Jelentkezzetek **ÉPÜLETVILLAMOSSÁGI SZERELŐ** szakmunkástanulónak.

Vár benneteket a **VILLANYSZERELŐIPARI VÁLLALAT.**

Beiskolázási helyeink: Budapest, Miskolc, Dunaújváros, Székesfehérvár, Tatabánya, Győr, Ózd, Debrecen és Pécs.
Erősáramú berendezésszerelő és vas- és fémszerkezeti lakatos tanulókat Bicskén képzünk.

A távol lakókat mindegyik helyen korszerű tanulóotthonban helyezzük el, havi 120,— Ft-ért.

Emelt szintű oktatás, továbbtanulási lehetőséggel.

A tanulmányi ösztöndíjon felül az épületvillamossági szerelő és az erősáramú berendezésszerelő tanulóknak havi 250,— Ft, vas- és fémszerkezeti lakatos tanulóknak havi 500,— Ft társadalmi ösztöndíjat fizetünk.

A tanulmányi idő utolsó félévében teljesítménybért kapnak a tanulók.

Jelentkezés: Villanyszerelőipari Vállalat oktatási osztály 1075 Budapest VII., Síp u. 23.

VIV

vagy az illetékes szakmunkásképző intézetnél (ez esetben kérjük felírni a jelentkezési lapra a „VIV előjegyzéssel" szöveget).

Szereted a szép, művészi könyveket?

Vegyél részt alkotó megformálásukban, elkészítésükben!

A KOSSUTH NYOMDA, az igényes művészi könyvek műhelye az 1981—82-es oktatási évben is lehetőséget nyújt az ősi és megújult nyomdászmesterség elsajátításához

KÉZISZEDŐ
MAGASNYOMÓ
SÍKNYOMÓ
KÖNYVKÖTŐ

szakmákban, ahol a szakmunkástanuló-idő három év.

A nyomdászmesterséget az ipari tanulók a legkorszerűbb gépeket és technológiákat megismerve, nagy szaktudással és tapasztalattal rendelkező szakoktatók segítségével sajátíthatják el.

JUTTATÁSOK:

A nyomdánkkal társadalmi tanulmányi szerződést kötött tanulók a tanulmányi ösztöndíjon felül 250 Ft ösztöndíjat kapnak. A szakmunkásképzés nagyfokú támogatása mellett lehetőséget adunk szakközépiskolai továbbtanulásra is. Művelődési, szórakozási lehetőség a könyvtárban és az ifjúsági klub rendezvényein.

Üdülés Balatonnál és Galyatetőn.
Sportolási lehetőségek.
Munkaruhát, továbbá 3 Ft térítés ellenében ebédet biztosítunk.

Érdeklődni és jelentkezni lehet szombat kivételével: naponta reggel 7 órától délután 3 óráig a **KOSSUTH NYOMDA** személyzeti és oktatási osztályán Budapest V., Alkotmány u. 3. Telefon: 122-114.

Megközelíthető: metróval, a Kossuth Lajos téri állomástól (3 perc.)

PÁLYAKEZDÉS ELŐTT ÁLLÓ

FIATALOK!

BUDAPESTI VEGYIMŰVEK

szeretettel várja az általános iskolát végző fiatalok jelentkezését szakmunkás tanulónak az alábbi szakmákban:

esztergályos, marós, hegesztő, kovács – vas- és fémszerkezeti lakatos, ács- és állványozó, kőműves (kiemelt szakmák) –, gépszerelő, vízvezeték-szerelő, villanyszerelő, erősáramú berendezés szerelő, épületasztalos, szobafestő és mázoló, továbbá autószerelő, autóvillamossági szerelő és irányítástechnikai műszerész (érettségivel) szakmába csak budapesti lakosokat.

Kiemelt szakmákban a tanulmányi ösztöndíjon felül 200,– Ft ösztöndíj kiegészítést kapnak.

A tanulókkal szerződést kötünk társadalmi ösztöndíjra, melynek havi összege 250–500,– Ft-ig terjedhet.

Vidékiek részére kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

A gyakorlati oktatás alatt a tanulók kedvezményes ebédet, védőételt, védőruhát és tanulmányi eredménytől függően nyereségrészesedést kapnak.

A törzsgárda tagság elismerésénél a tanulóéveket beszámítjuk.

Dolgozóink pihenését szolgálják a Duna és Balaton melletti üdülőink. Számtalan sportolási lehetőség a vállalat sportszakosztályaiban.

A szakmunkásvizsga után a továbbtanulni szándékozókat támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen, vagy írásban a Budapesti Vegyiművek személyzeti és oktatási osztályán (1455. Budapest, Kén u. 5. Telefon: 277-275.)

VÁLASZTOTTÁL MÁR?

Segítünk! Gyere a Magyar Hajó- és Darugyárba szakmát tanulni! Legfontosabb szakmáink: szerkezeti lakatos, hegesztő, csőszerelő, gépiforgácsoló (esztergályos), gépszerelő, villanyszerelő, ács-állványozó, öntő.

Tanulásodhoz vállalatunk segítséget nyújt: kollégiumi elhelyezés, korszerűen felszerelt tanműhely, a tanulmányi ösztöndíjon felül, a szakmától függően, havi 250—500 Ft-ig társadalmi ösztöndíj, napi 3,— Ft térítésért ebéd, nyereségrészesedés, üdülés balatoni üdülőinkben, sportolási lehetőség vállalatunk nyolc sportszakosztályában, kéthetenként szabad szombat.

Szakmunkásvizsga után: továbbtanulásodhoz nyitva az út, érettségi, technikus-minősítő, főiskola, egyetem felé, melyhez minden támogatást megkapsz.

Munkába álláskor: 1500—2000 Ft juttatás, modern munkásszálloda vár, jó kereseti lehetőség!

Érdeklődésed és jelentkezésed az alábbi helyeken várjuk:
MHD, központi oktatási osztály
Budapest, Váci út 202. — 1904
Telefon: 401-562
MHD Balatonfüredi Gyáregység
Balatonfüred
Telefon: 525
MHD Tiszafüredi Gyáregység
Tiszafüred
Telefon: 53.
MHD Váci Gyáregység
Vác, Derecske dűlő
Telefon: 223.

GYERE A TEXTILGYÁRBA!

Jó kereseti lehetőséget biztosító szakmákat ajánlunk 8. osztályt végzett leányok és fiúk számára, 16 éves korig. Leányokat fonó és szövő szakmára, fiúkat pedig textilgépszerelői, textilfestő és -kikészítő szakmára veszünk fel.
Felvételi vizsga nincs.
A tanulmányi idő 3 év.
Juttatások:
– leányok részére: tanulmányi eredménytől függően 350,– Ft – 750,– Ft-ig ösztöndíj,
– havonta 500,– Ft társadalmi ösztöndíj,
– fiúk részére: tanulmányi eredménytől függően 160,– Ft – 600,– Ft-ig ösztöndíj,
– havonta 250,– Ft társadalmi ösztöndíj.
Fiúk és lányok részére egyaránt:
– térítés nélküli kollégiumi elhelyezés,
– az iskolában és az üzemi gyakorlat idejére ebédet 3,– Ft-os térítés ellenében biztosítunk.
Munkaruhát adunk.
Évente kétszer kedvezményes vásárlást rendezünk a vállalat termékeiből.

A III. évben tanulmányi eredménytől függően nyereségrészesedést fizetünk. Ugyanabban az évben a tanulók 90%-os teljesítménybérben dolgoznak.

A szakmunkásvizsga letétele után a kereseti lehetőség 10%-os szakmunkáspótlékkal 3000–4000,– Ft.

Továbbtanulási lehetőséget biztosítunk az üzemi szakközépiskolánkban.

Részletes tájékoztatónkat kérésre postafordultával megküldjük.

A „továbbtanulási jelentkezési lap"-ra írd rá, hogy fonó, szövő, textilgépszerelő, vagy textilfestő és -kikészítő szakmára jelentkezel-e, a Kőbányai Textilművekhez.

A jelentkezési lapot kérjük, hogy a Kőbányai Textilművek személyzeti és oktatási osztályára (Budapest X., Gyömrői út 90. 1103 címre) küldd. Várjuk jelentkezésedet!

Szinte naponta érkeznek hozzánk levelek, amelyekben a gyerekek azt kérdezik, miféle veszélyekkel jár az utóbbi időben oly sokat emlegetett doppingolás

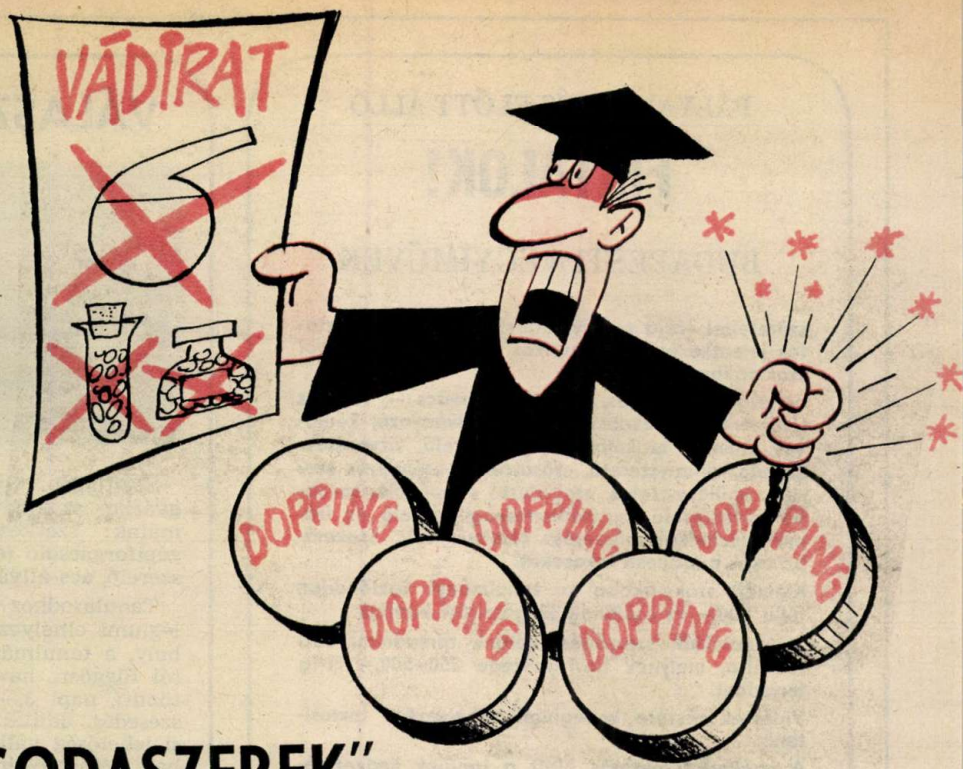

„CSODASZEREK" CSAPDÁJA

Róma, 1960, XVII. Nyári Olimpia. Az első versenynapon az országúti kerékpáros-csapatverseny közben meghalt Knud Enemark-Jensen, dán sportoló. Ebben az utólagos orvosi vizsgálat szerint doppingszer használata játszott közre. Ő volt az olimpiai pályákon folyó „vegyi háború" első áldozata. Azóta is keringenek hírek, mendemondák arról, hogy ma már bizonyos gyógyszerek, serkentők használata nélkülözhetetlen egyes sportágakban a kiemelkedő eredményekhez.

A FANTASZTIKUM HATÁRÁN

Pusmognak például arról, hogy egy-két nehézatlétikai sportágban némelyek már „vérdoppingot" is alkalmaznak, azaz a versenyzőtől edzési időszakban vért vesznek, ezt konzerválják, s hetekkel, hónapokkal később, közvetlenül a verseny előtt visszafecskendezik bele, ezzel többlet energiakészlethez jut. A Nemzetközi Olimpiai Bizottság orvosi szakbizottsága több száz készítményt sorol fel a tiltott szereket tartalmazó jegyzékében. Ez valóságos könyvecske, ennek alapján végzik a különböző nemzetközi sportági szakszövetségek ellenőrzéseiket a világversenyeken. A legszigorúbban a Nemzetközi Súlyemelő Szövetség vezetői óvják sportáguk tisztaságát. A montreali olimpián két arany- és egy ezüstérmes versenyző eredményét utólag megsemmisítették, mert a laboratóriumi vizsgálat során megállapították, hogy Kaczmarek, Hrisztov és Blagoev tiltott, anabolikus készítményt használt. Ajánn Tamás, a Nemzetközi Súlyemelő Szövetség magyar főtitkára következetesen és eredményesen küzd a különböző, egészségre ártalmas szerek használata ellen.

— Mi az oka, hogy napjainkban az ajzószereket fokozottan használják?

— A sportteljesítmények korunkban már-már megközelítik a fantasztikum határát. Egyes versenyzők, akik felteszik életüket egy egy sportágra, minden áron a csúcsra akarnak kerülni, s az erkölcsi hírnévért, a jobb anyagi lehetőségekért sok mindent kockáztatnak. Még az egészségüket is. Bizony, sokan e „csodaszerek" csapdájába kerülnek. Persze, az az igazság, hogy a legtöbben mindezt edzőik tudtával teszik, akiket szintén az eredményesség iránti vágy fűt, de ez nem mentség.

— Milyen doppingszereket különböztetnek meg?

— A doppingszerek nagy többsége közönséges gyógyszer, nem holmi „boszorkánykonyhában" főzött „kotyvalék". A legtöbbjük erősítő, amit az orvosok legyengült szervezetű embereknek is felírnak. Alapvetően két csoportba oszthatók. Ismeretesek az úgynevezett stimulálószerek, nagyon leegyszerűsítve, hatásuk abban rejlik, hogy rövid időre fokozzák a szervezet különféle irányú teljesítőképességét. Ezek nemcsak gyógyszerek, ilyen például a koffein és az alkohol is, amit — bármilyen meglepő — sajnos, olykor a sportolók is „fogyasztanak". Többek között a vívók, a sportlövők, az öttusázók, kerékpárosok élnek ezekkel, közvetlenül verseny előtt, ami természetesen tilos. A doppingszerek másik nagy csoportja az úgynevezett anabolikus készítményeké. Ezek lényegében olyan hormonkészítmények, amelyeket tulajdonképpen a szervezet is előállít. Ha valaki ezeket huzamosabb ideig szedi, akkor izomrostjaiban, — anyagában bizonyos változás következik be, izomzata megvastagodik, megduzzad. Persze, egy nem sportoló ember hiába nyel le ilyen pirulákat, az önmagában még kevés, az izom gyarapodásához megfelelő terhelés is kell.

„KOKSZOLÁS"

Persze a „kokszolás", ahogy a sportolók maguk között nevezik a különböző serkentők, erőfeljesztők fogyasztását, nem súlyemelő specialitás. Gyakorlatilag minden olyan sportágban fellelhető, amely valamilyen módon kapcsolatban áll az erőfejlesztéssel.

— Miért hoztak a dopingszerek használata ellen szigorú rendszabályokat?

— Egyrészt, mert veszélyeztették a versenyek tisztaságát. Egyes országok versenyzői, fejlett gyógyszeriparuk, kitűnő kutatóik révén megengedhetetlen előnyhöz juthattak volna. Felmérések bizonyítják: ezeknek a szereknek a használata a mi sportágunkban 6—8 százalékos eredménynövekedést eredményez. Másrészt: orvosi ellenőrzés nélküli fogyasztásuk, s bizonyos életkoron túli alkalmazásuk komoly veszéllyel jár.

A Nemzetközi Súlyemelő Szövetség szigorú intézkedései megfelelő eredményeket hoztak. A legutóbbi másfél évben valamennyi világversenyen — a moszkvai olimpián is — szúrópróbaszerű vizsgálatokat tartott a szövetség „dopingbizottsága". A hatás: a versenyzők semmilyen tiltott szert nem használtak teljesítményük fokozásához. Úgy látszik, a józan ész erősebbnek bizonyult a „sikert minden áron" elméleténél. A többi sportágban is ezt az utat kellene követni, mert a legtöbb serkentő használatának — mint említettük — veszedelmesek a következményei: ezzel kapcsolatban is szárnyra keltek különböző legendák, sportolókról, akik pályafutásuk után megrokkantak, sportoló nőkről, akik a hormonkészítmények túlzott fogyasztása miatt „megférfiasodtak".

Következő számunkban ezekről a káros, az egészségre ártalmas hatásokról beszélgetünk egy sportorvossal.

Bőcs Ferenc

A FUTÁS 10 PONTJA

FUTAPEST

A FUTAPEST KLUB első foglalkozása nagy sikerrel zajlott le és egyre többen jelentkeznek. Persze, nem mindenki juthat el a fővárosi Úttörőstadionba. Nekik igyekszünk segítséget nyújtani. Monspart Sarolta ad majd tanácsokat május végéig hétről hétre mindazoknak, akik készülnek a PAJTÁSFUTÁS-ra, illetve szívesen futnának, ám nem tudják hogyan, hol kezdjék. Tehát figyelem, az edzéseket Monspart Sarolta vezeti, a foglalkozások időpontja tetszés szerinti. Elsőként a futás 10 pontját közöljük:

1. A jó erőnlét eléréséhez rendszeresen fuss (ússzál, kerékpározz: sportolj) — még jobbkedvű is leszel!

2. Futni mindig és mindenhol lehet, csak akaraterő és futócipő kell hozzá!

3. Futás előtt 1—2 órával már ne nagyon egyél, de korgó gyomorral sem tanácsos futni!

4. Az időjárásnak megfelelően, rétegesen öltözködj, a lábadra vastag, ne műszálas zoknit húzzál!

5. Keress mindig társat a futáshoz! Fuss a barátaiddal, a szüleiddel!

6. Legalább két alkalommal fuss hetente, esetenként legalább 30 percig!

7. Inkább többet fuss és lassabban, mint gyorsan és keveset!

8. Futás után gyorsan zuhanyozz le, és öltözz át!

9. Betegen, főleg ha orvosságot is szedsz, soha ne menj futni!

10. Ha ma már semmiképpen nem tudod elkezdeni a futást, legkésőbb holnapra halaszd!

A rejtvények megfejtését csak postai levelezőlapon küldd be!
Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.
Beküldési határidő: március 16.
(Cím: Budapest, Jászai Mari tér 5. – 1397)

TÖPRENGŐ

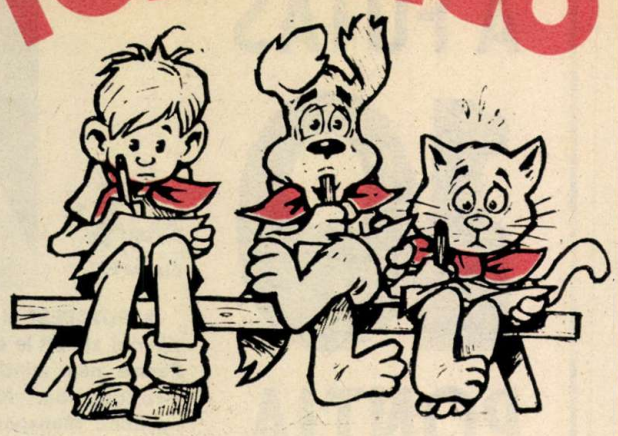

A 7. SZÁM MEGFEJTÉSEI

TÉVELYGŐ: B—C. — **BETŰDOMINÓ:** Katona József — FŐ A SORREND: Aki mer, az nyer. — **ELŐ A CERUZÁT!:** Tájkép autóval. **JÓ SZEM:** Az 5-ös és a 7-es. — **HOL IS LÁTTAD?:** A 20 filléresen, a 10 forintoson és az 5 forintoson. — **VIGYÁZZ A KARIKÁRA:** 1—4—5—3—2—7—8—6—12—11—10—9—1 — **PONTOZÁS:** (Az alábbi ábra)

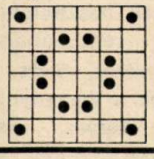

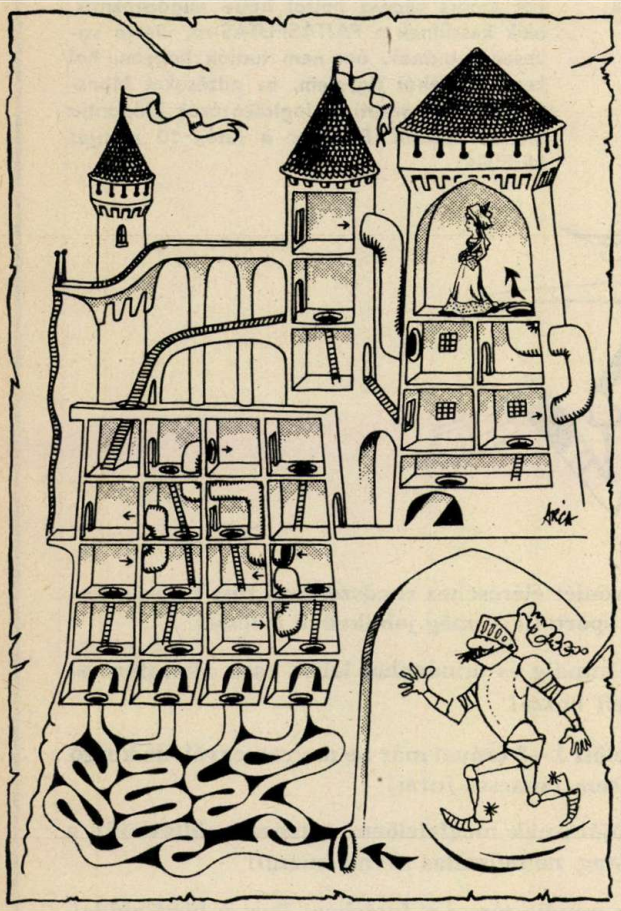

A PÁNCÉLOS lovag szeretné kiszabadítani a vártoronyba zárt királylányt. Vajon sikerül?

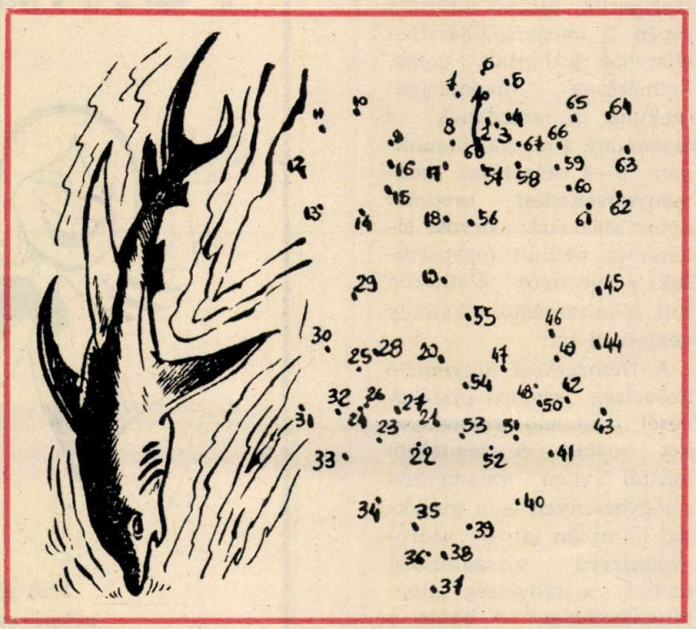

KÖSD ÖSSZE! Ha a számokkal jelzett pontokat 1-től 67-ig összekötöd, akkor megtudod, hogy mitől fél ez a nagy hal.

BETŰREJTVÉNYEK

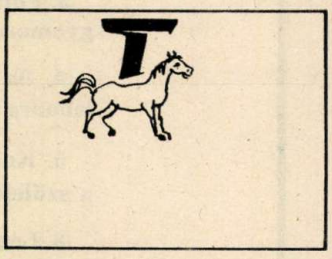

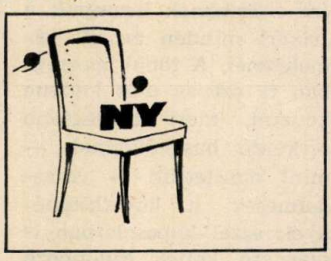

KONCERT

Két azonos együttes lépett fel? Biztosan? Hasonlítsd össze a két rajzot!

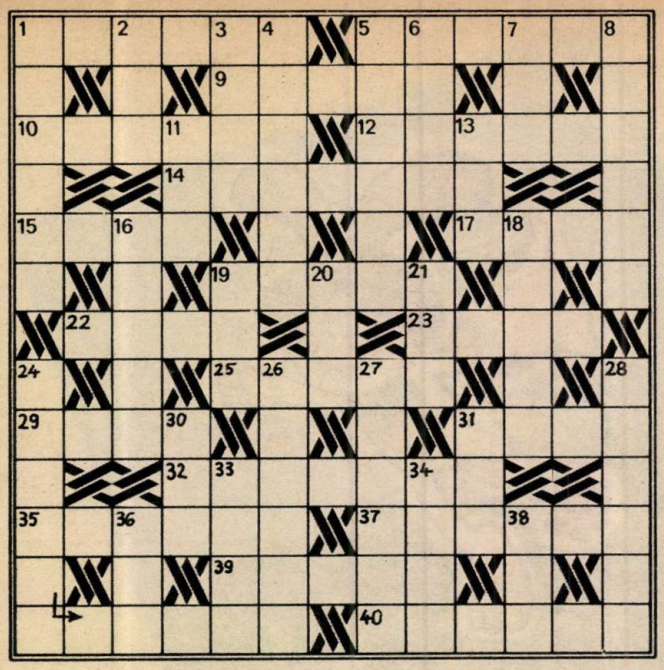

NYITNIKÉK. Szabó Lőrinc tavaszt hirdető versének egyik szakasza így kezdődik: NYITNI KÉK! ÉBRED A HEGY, A VÖLGY,... Folytatását keresztrejtvényünk vízszintes 9., 15. és a függőleges 24., 34. soraiban találod meg.

VÍZSZINTES: 1. Ettől világít a neoncső is, névelővel. 5. Beloruszia fővárosa. **9. A folytatás első szava.** 10. Számtani műveletet végez. 12. Európai világváros. 14. Sok ilyen lakás van. **15. A folytatás második szava.** 17. Öreg arcon látható. 19. Helyhatározó szó. 22. Mutató szó. 23. A barack jelzője is lehet. 25. Árpád fejedelem apja. 29. Olyan érc, amelyben ón van. 31. Betűvetés. 32. Fafajta. 35. Kunyeráló, zsargonkifejezéssel. 37. Ilyenek a növények nyáron. 39. Egy betű híján: tendál (valamire törekszik). 40. Kikötőváros a Baltitenger partján.

FÜGGŐLEGES: 1. Becézett férfinév, névelővel, visszafelé. 2. Ásványok egynemű betűi. 3. Az anyag legkisebb része. 4. Műtárgyak, régiségek tára. 5. Telt idomú. 6. Becézett fiúnév, visszafelé. 7. Patak. 8. Ezzel kenik meg a kocsikereket, hogy ne nyikorogjon. 11. R. E. E. 13. Nikkel vegyjele és a román autók jelzése. 16. Versekben találhatók. 18. Komárom megyei település. 19. Hazám közepe! 20. Rom betűi keverve. 21. Ilyen erdő van Kecskemét mellett. **24. A folytatás harmadik, negyedik, ötödik szava.** 26. Adósságot kifizetne. 27. Egy területen fennálló államszervezet. 28. Búzát szállítanak bennük. 30. Ismeretlen emberről kérdezzük. 31. Ali betűi, keverve. 33. Az én erdei állatom (visszafelé: füves terület). **34. A folytatás befejező szava.** 36. Ilyen szarvas is van. 38. Európai félszigeten lakó.

MI EZ? 1. A fa törzsén nőtt ritka gombafajta. x: Ausztráliai kaktusz. 2. Burgonyacsíra

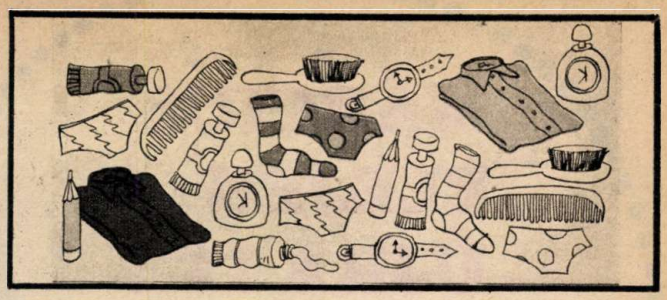

CSAK EGY! Elég sok használati eszközt láthatsz ezen a rajzon. Egy kivételével mindegyiknek van párja. Melyik a páratlan?

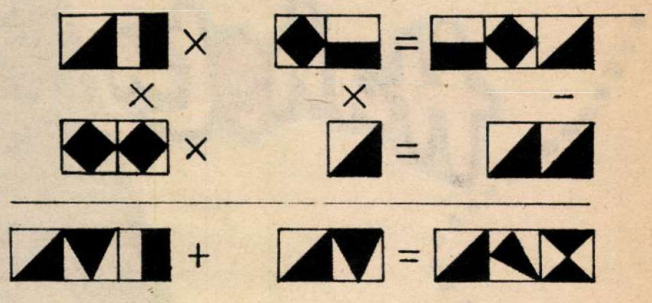

SZÁMOLJUNK! No nem olyan egyszerű ez a szorzás, osztás és kivonás. Előbb meg kell keresned a számokat. Hogyan? Mindegyik négyzet azonos számot helyettesít. De melyiket? Ezt már neked kell kitalálnod. Természetesen az egyforma motívumú négyzetek helyén a számok is azonosak. (Figyelem! Tudjuk, hogy a szorzás jele a pont. E rejtvényt azonban érthetőbbé teszi a régi szorzási jel.)

SAKK

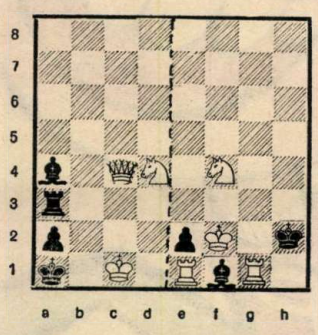

Újra két feladványt közlünk egy ábrán (a táblára természetesen egyszerre csak az egyik állítható fel). Mindegyikben világos indul és két lépésben mattol. Csak a kezdőlépést (kulcslépést) kell beküldeni!

A januárban közölt feladvány kicsit nehéznek bizonyult. Sokan 1. Hf1-e3 lépéssel próbálkoztak, elnézve, hogy a fenyegető Vf2-g2 mattot sötét 1. –, Hf3-h4!-gyel védeni tudja. A kulcslépés a csendben várakozó 1. Kd5-d6!, ami után sötét bármit is lép, a mattot el nem kerülheti. – Mai két feladványunk is hasonló témájú, remélhetőleg most több lesz a helyes megoldás! – A januári jutalmazottak: Bertók Valéria (Őrhalom), Általános Iskola, V. c. osztály, (Emőd), Marozsák Tamás (Kazincbarcika) és Stein János (Harta).

Földeák Árpád

NYERTESEK

A 4. szám rejtvényeinek megfejtéséért Kajlás tarisznyát kapnak: Heigl Edit, Budapest XVIII.; Kiss Attila, Budapest XIII.; Peng Edit, Budapest XI.; Bíró Ernő Tamás, Rábapaty, Csík Andrea, Tamási; Csonka Ildikó, Kóny; Dörnyi Orsolya, Szeged; Győri Erika, Dunavarsány; Karner József, Pusztavám; Korcz Zsuzsanna, Nagykanizsa; Kovács Csilla, Szigetszentmiklós; Lehoczki László, Sátoraljaújhely; ifj. Morosits Tibor, Szombathely; Rácz Andrea, Tokodaltáró; Ruder Henriette, Törökszentmiklós; Salánki Erzsébet, Dévaványa; Schrodt Tamás, Bonyhád; Szatucsek Judit, Keszthely; Szemán Brigitta, Budakeszi; Szepesi József, Sajószentpéter.

MÁRCIUS ELEJÉN ÚJRA ITT A Hahota

Ez már a harmadik! Csupa humor, csupa mókás történet, szófacsarók, tréfás fejtörők... Változatlan áron: jön a HAHOTA!

CSATA FEKETE—FEHÉRBEN

A tévé február 28-i adásának feladványa: Világos: Kh2, Vd1, Ba1, Bg1, Ff4, Hb1 gy: a2, b2, c3, d4, g3; Sötét: Kg8, Vd5, Bf8, Bé8, Fb7 gy: a6, b5, c7, f7, g7, h7.

Sötét indul és nyer. Beküldendő sötét első lépése. Beküldési határidő március 10. Cím: Magyar Televízió Budapest, Szabadság tér 17. 1810.

ŐK IS NYERTEK

A „Budapest" című folyóirat „Rejtvény — úttörőknek" címmel meghirdetett helytörténeti pályázatán az alábbi őrsök nyertek jutalmat.

Hatszemélyes őrsi sátrat nyert a Tarzan őrs (Bp. Virányos u. 48. — 1125) — Pingpongasztalt nyert a Vidámság őrs (Bp. Május 1. út 23. — 1146) — Kempingkerékpárt nyert az Oroszlán őrs (Tatabánya, Mártírok útja 111. — 2800).

A pályázaton még további tíz őrs nyert kisebb jutalmakat, amelyekről a nyerteseket levélben értesítjük. A díjak — játékos vetélkedővel egybekötött — ünnepélyes átadására március 7-én, délután 3 órakor a Marczibányi téri Úttörő- és Ifjúsági Ház Művész Klubjában kerül sor.

CSEREBERE

Bélyeget, kártyanaptárt, képeslapot, matricát, szalvétát, csokipapírt, jelvényt, színészképet cserélünk: Kovács Kati, Gödöllő, Koltói A. út 10. — 2100; Forray Ágnes, Szigetszentmiklós, Béke u. 21. — 2310; Kurucz László, Szentes, Gógány u. 75. — 6600; Kovács Krisztina, Gödöllő, Korvin O. út 15. — 2100; Friss József, Kaposvár, Hokl út 65. — 7400; Werner Tünde, Véménd, Petőfi S. út 59. — 7726; Sörnyei Gábor, Kaposvár, Fekete I. u. 1. — 7400; Schindler Béla, Tatabánya, Népköztársaság út 49. II/9. — 2800; Tóth Iván, Felsőzsolca, Ady E. u. 5. — 3561; Kovács József, Kunmadaras, Rózsa F. út 24. — 5321; Sáfrány László, Magyarbánhegyes, Rákóczi út 72. — 5667; Papp László, Dány, Szőlő krt. 7. — 2118; Szabó László, Kaposvár, Gárdonyi G. utca 66. — 7400; Bodai Ildikó, Budapest, Istenhegyi út 77—79/c. ép. — 1125.

MIT üzen a Pajtás?

GYEVI TIBOR, Kiskunhalas, Petőfi S. u. 19. — 6400: Azt tanácsoljuk, hogy a kiskunhalasi testnevelési és sporthivatalhoz fordulj segítségért. Ha karate klub csak lakóhelyedtől nagyon távol működik, akkor inkább próbálkozz a cselgáncscsal, vagy a birkózással. Célodat ezekkel a sportágakkal is eléred.

GYŐRI EDIT, Nádudvar, Nap út 1. — 4181: Köszönjük dicsérő soraidat, igazán örülünk annak, hogy ennyire szereted lapunkat. Ha komolyan érdekel az újságírói pálya, javasoljuk, hogy gondolataidat, mondanivalódat írd le. Az iskolai faliújságon bizonyára mindig lesz hely írásaidnak. Az újságírást ott kell kezdeni.

RÉTI NAGY JUDIT, Balmazújváros, Hámán K. u. 20. — 4060: Egyetértünk veled: a manekenpálya igen vonzó. Azonban a feltételek — hogy valaki maneken legyen — nagyon szigorúak. Különösen fontos a testsúly, a megjelenés, a mozgás- és a színészi készség. Egyébként Budapesten, az artistaképző intézetben lehet évente egyszer felvételizni a tanfolyamra.

KULCSÁR ANGÉLA, Tardona, Kossuth L. út 61. — 3644: A házirend, s hogy az mennyire szigorú, nem elsősorban a létszámtól függ. Kialakításánál persze figyelembe kell venni azt a helyzetet, ami nálatok van, és ez bizonyos mértékben különbözhet egy nagyvárosi iskola rendjétől. Célja azonban — mint minden házirendnek —, hogy a ti tanulásotokat segítse. Nektek is jobb, ha betartjátok az előírásokat, és akkor nem fordulhat elő még egyszer olyan eset, mint ami a fiúkkal történt.

KENEDI ERZSÉBET, Budakeszi, Rákóczi út 78. — 2120: Mivel bizonyítványodban énekből és rajzból jeles, magyarból és tornából négyes osztályzatot kaptál, sikerrel kísérelheted meg a felvételit a gödöllői óvónőképzőbe. Ha elvégezted, és dolgozni kezdesz, esti tagozaton még mindig nekirugaszkodhatsz a gimnáziumnak.

TÓTH ÉVA, Abasár, Ságvári út 38. — 3261: Nagyon szép dolog, hogy szeretsz énekelni. Reméljük, a népdal iránti szereteted akkor is megmarad, ha történetesen ezzel kapcsolatos terved — mármint, hogy hivatásos népdalénekes leszel — nem válik valóra. Persze, az első lépéseket megteheted! Arról biztosan hallottál már, hogy hazánkban különféle versenyeket rendeznek ebben a műfajban. Nos, ha jelentkezel egy területi selejtezőre (az időpontról a napi- és helyi sajtóból értesülhetsz), s a zsüri ott tehetségesnek talál, akkor komolyan nekiláthatsz annak, hogy a népdalénekes pályára kerülj.

NAGY ESZTER, Budapest I. ker.: Az, hogy ki tud nevetni egy viccen, és ki nem, ízlés, illetve humorérzék dolga. Amit te pályaválasztási tanácsadónak nevezel, az nem más, mint hirdetés, amely csupán az érdeklődést szeretné felkelteni egy-egy szakma iránt.

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal:
Budapest, Révay u. 16. 1965
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivatalokná l, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj:
Egész évre 139,50 Ft
I. félévre 77,50 Ft
II. félévre 62 Ft

81.0390 Athenaeum Nyomda
Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
Soproni Béla
vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Az apacsok kapitánya 9

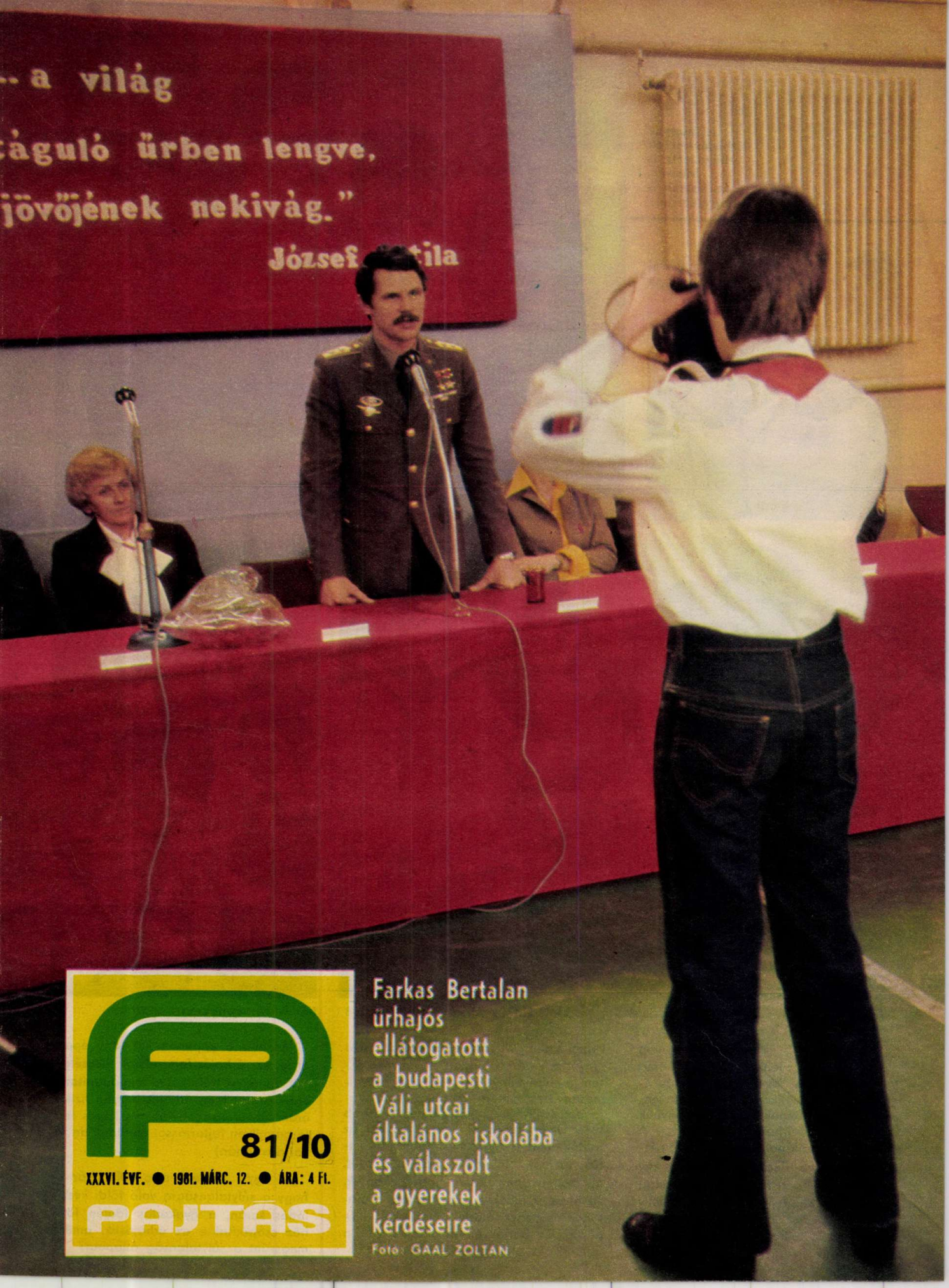

81/10
XXXVI. ÉVF. ● 1981. MÁRC. 12. ● ÁRA: 4 Ft.
PAJTÁS

Farkas Bertalan űrhajós ellátogatott a budapesti Váli utcai általános iskolába és válaszolt a gyerekek kérdéseire

Foto: GAAL ZOLTAN

A magyar űrhajós-ételek világszerte is híresek, ajándéknak is nagyszerűek!

A gazdasszony szakkör finom szendvicset készített

Kíváncsi vendégmarasztalók

Az űrhajóban azért nem lehet ficánkolni, mert kicsi. Az űrállomás viszont majdnem akkora, mint a fele ennek a tornateremnek, ahol most vagyunk – mondta az űrhajós alezredes. – A súlytalanság állapotában, ott aztán lehetett röpködni! Csak akkor maradt egy helyben az ember, ha megkapaszkodott valamiben. Mindent rögzíteni kellett, még az ennivalót is odakötöztük az asztalra, mert különben elrepült volna előlünk. Etettük is egymást! Szemben ült velem Valerij Kubászov, megcéloztam a száját egy darab húskonzervvel, meglöktem a küldeményt, az meg szép kényelmesen besétált a parancsnokom várakozó szájába. Az ivás még érdekesebb volt. Olyan tubusból kellett nyomni az üdítőt, mint a fogkrémes tubus. Nyomtuk, és kis „lufi" jött ki belőle, elszállt, mi meg úsztunk utána, hogy bekapjuk. Az alvás is érdekes volt. A falon, a plafonon is lehet aludni. Nem kell kispárna, és bármilyen pózban is van a feje, képes elaludni az ember...

(Később a kapuban két lány éppen erről az űrhajós-fejtartásról beszélgetett. Az egyik tréfálkozva megállapította, hogy ő már félig űrhajós, hiszen fizikaórán súlytalanságot érez, és képes lenne bármilyen fejtartással elaludni, de zavarja a tanár.)

Az egyik kérdező arra volt kíváncsi, hogy a súlytalanságra való földi készülődés során, a gyakorlás idején földhöz csapódtak-e az űrhajósok, amikor megszűnt a súlytalanság állapota?

AZ ŰRHAJÓBAN NEM LEHET FICÁNKOLNI!

– Igyekeztünk megkapaszkodni, hiszen csengők, fények jelezték, hogy mindjárt vége a súlytalanságnak. Ha nem értünk el egy kapaszkodót, bizony... Rajtam is voltak kék-zöld foltok.

– Milyen volt a túlterhelés érzése a fellövés után?

– Meggyűrődik az arcunk, merev a szánk... A testsúlyunk négyszeresét érezzük. Nehéz szakasza ez az űrrepülésnek.

– Ki a példaképe Berci bácsinak?

– Az édesapám.

Valaki arra volt kíváncsi, hogy volt-e úttörő?

– Kisdobos is, úttörő is. Aztán KISZ-es lettem, most pedig párttag vagyok. Úttörőként voltam őrsvezető, patronáltuk a kisebbeket. Mókamester is voltam.

Egy kisdobost ez a tény új kérdésre ösztönözte:

– Milyen Berci-vicceket tetszik ismerni?

– A bárányfelhők azért takarodtak el az égről, mert megjelent a Farkas.

Szinte minden kéz a levegőben, talán ezer kérdés is lenne még, de hát az űrhajósnak is, meg a gyerekeknek is tanulni kell. Az űrhajós egyetemre készül.

Farkas Bertalan űrhajós átadta a gyerekeknek Magyari Béla kiképzett űrhajós üdvözletét, aki azért nem tudott eljönni, mert kislánya született, és oda sietett hozzá – ismerkedni – a kórházba.

Ajándékot is hozott Farkas Bertalan. A Csillagvárosban közkedveltté vált magyar űrhajóskonzervekből.

– Egyétek meg, ha akarjátok, a dobozt meg szépen csukjátok be újra, és eltehetitek emlékként – mondta nevetve.

Aztán komolyan, az úttörőkkel együtt – tisztelgett az úttörőcsapat zászlajának, majd az úttörőszobában megnézegette, aláírta az őrsi naplókat. Arról mesélnek ezek a naplók, hogy a kétszeresen kitüntetett Táncsics Mihály Úttörőcsapat az Orion-expedíció során hogyan fedezi fel a Föld, a haza szépségeit, és mit tesz azért, hogy még szebb, gazdagabb legyen.

SZIGETI PIROSKA
FOTÓ: GAÁL ZOLTÁN

„Munkámat sokféle módon elismerték már, de a legbüszkébb arra a diplomára vagyok amelyet a KISZ Művészegyüttes úttörőcsapatától kaptam; ebben az ország nótafájává neveztek ki..." – mesélte Balázs Árpád zeneszerző.

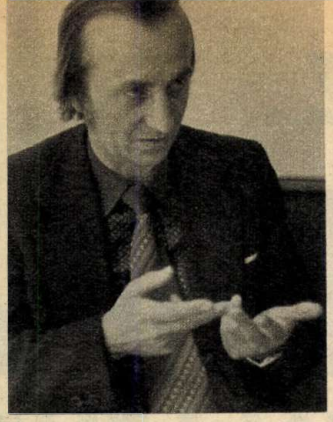

DALT ADOK NEKTEK

Szentesi kisdiákként kirándultam az osztállyal Galyatetőre. A parkban viháncoltunk éppen, amikor odaszaladt hozzám az egyik barátom: *„Oda nézz, ki van ott!"* Kodály Zoltán sétált a fák között. Bár húzódoztam, de odavonszoltak hozzá a srácok és így mutattak be neki: *„Ő is zeneszerző!" „És mit szerzett a kolléga?"* — kérdezte a tanár úr. Alig tudtam elhebegni: *„Az őrsi indulónkat." „Hm"* — mondta Kodály *„hát halljuk"*. Elénekeltem. *„Hm. És ezt le tudja szolmizálni?* Még most is emlékszem arra a négy hangra amit mutatott: *„do, la, fa, ré"*. Leénekeltem azt is. *„Hm — akkor adok autogrammot!"*

Tizenöt év múlva, a Zeneakadémián elmeséltem Kodálynak ezt az eseményt. És emlékezett rá! Azt mondta: „Az utolsó sorban visszahozhatta volna az első dallamát!"

Már „öreg" zeneszerzőként Galyatetőn nyaraltam, és az erdőben kóborolva elvetődtem a fügedi úttörők táborához. Az őrség szabályosan elfogott, mondván, gyanús idegen vagyok! Bent a sátrak között megmondtam, ki vagyok, de azt mondták a gyerekek: azt mindenki mondhatja, hogy zeneszerző! Próbáljuk ki! — védekeztem. Bezártak egy sátorba, és 20 percet kaptam, hogy írjak egy dalt. Így született az „Útrakél az úttörő" című, s azóta már az énekes könyvekben is szereplő dalom.

Annyira összebarátkoztam velük, hogy többször a táborban is aludtam. Egyik reggel — vállalva a büntetést — a sátram köré gyűltek a gyerekek és így ébresztettek — kánonban: „Nótafa bácsi, jó reggelt!"

A zene, véleményem szerint nemcsak kikapcsolódni, lazítani segít, hanem átélhetővé varázsolja a szavakban megfogalmazhatatlan érzéseket, gondolatokat is. Aki már gyermekkorban hozzászokik a zene élvezetéhez, felnőttként könnyebben éli meg a szerelem, a munka, az élet kihívásait.

Erőszakoltnak, mesterségesnek tartom a zene mai kettészakítását komoly- és könnyűzenére. Csak jó és rossz zene van. Schubert a múlt században még mindenféle zenét szerzett — tánczenét is! Engem nem zavarna, ha dalaimat diszkósítanák, és azokra táncolnának! Mint ahogy az úttörődalok közé hasonult Illés—Bródy: Újra itt van című nótája — sok őrs énekli indulóként!

Az a fontos, hogy — legyen az bármilyen zene — magáénak érezze a közönség. A művész dolga az, hogy jót csináljon.

Sokféle műfajban dolgoztam. Szereztem színházi zenét, például a „Dzsomárt szőnyege" című mesejátékhoz, írtam zenekari darabokat úttörőzenekarok számára és nagy örömmel csinálom a tévében a „Hangoskodó" című műsort. Ebben régi vágyam teljesült: összefüggéseiben foglalkozhatok a művészetekkel; irodalom, képzőművészet, zene — mint ugyanannak a hangszernek megannyi húrja „rezeghet" — egyazon célért: a világ csodáinak felfedezéséért.

A gyerek a legbiztosabb kritikus: rögtön megmondja, vagy „megmutatja", mi nem tetszik neki. Figyelni kell a véleményére. A békéscsabai színházban állítottuk színpadra

MAGYAR ŰRHAJÓSINDULÓ

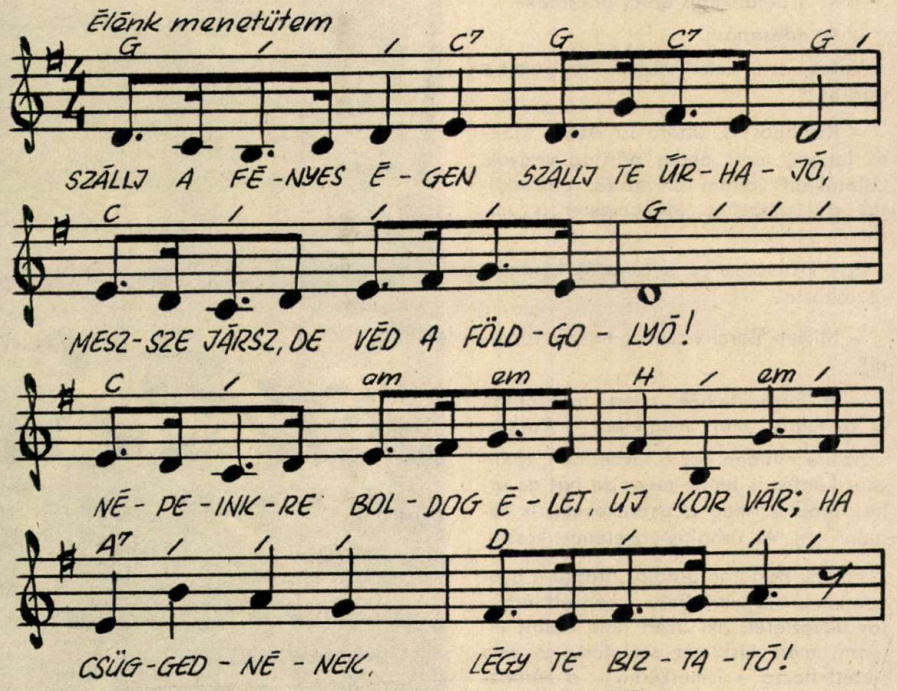

Az űrhajós induló teljes szövegét a következő számban közöljük

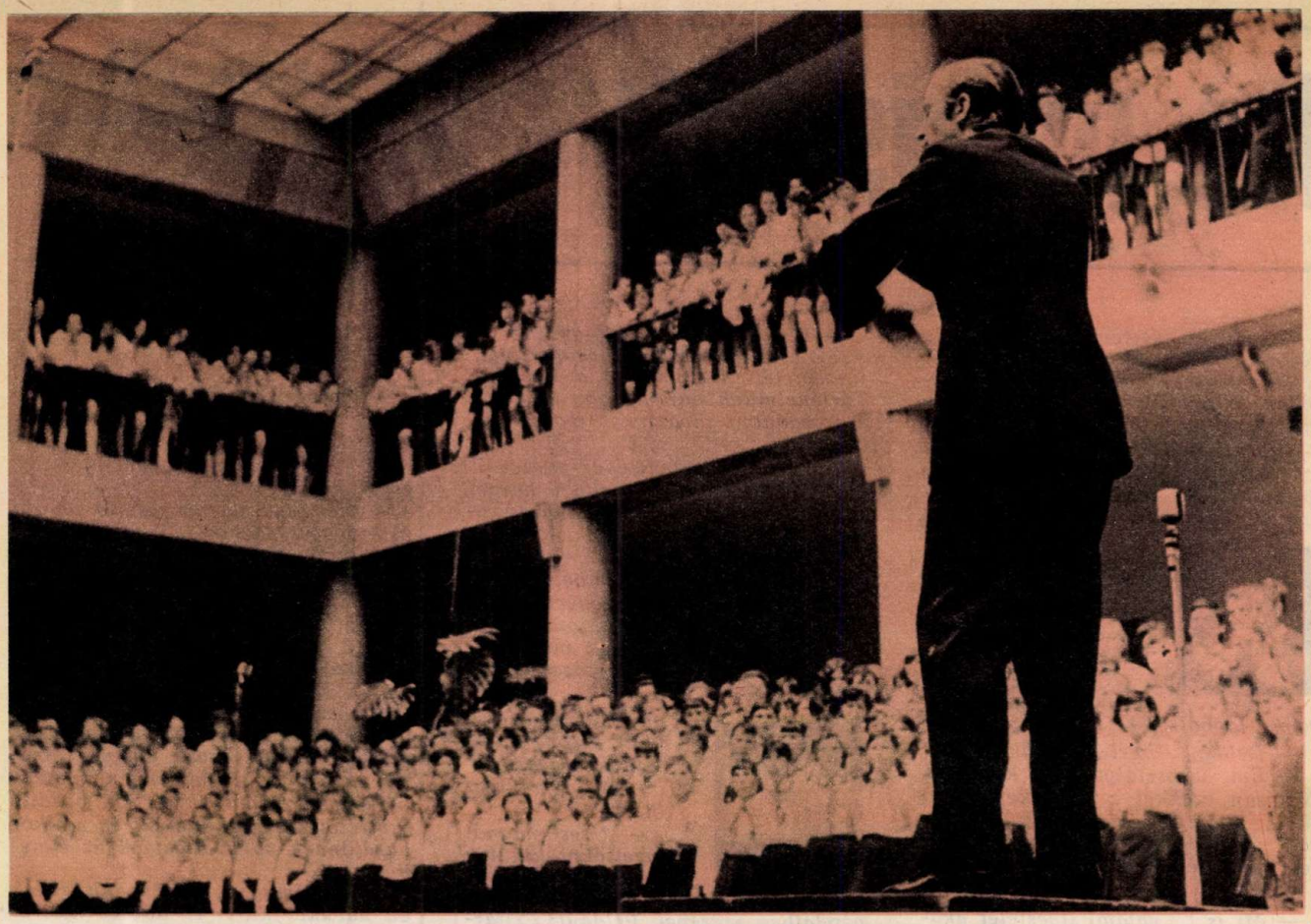

Ezer és ezer torokból csendülnek fel azok az úttörődalok, melyeknek szerzője Balázs Árpád

Két karmester — Ferencsik János és Vásárhelyi Zoltán társaságában

a „Nyakigláb, Csupaháj, Málészáj" című mesejátékot; néhány előadás után észrevettük, hogy bizonyos részeknél mocorogni, fecsegni kezd a közönség. A rendezővel, Lovass Edittel azonnal megváltoztattuk ezeket a jeleneteket: rövidebbre, érdekesebbre formáltuk őket.

Közéleti, politikus embernek tartom magam. Bár tagja vagyok a Magyar Úttörők Szövetsége Országos Tanácsának és a KISZ Központi Bizottságának, elsősorban zeneműveimmel szeretném szolgálni a gyerekek, a magyar társadalom ügyét. Szerencsés alkat vagyok: bírom a sok munkát. Boldog ember vagyok.

Elmesélte: Balázs Árpád

Lejegyezte: Somhegyi Béla

Na, mi újság?

„A vörös nyakkendő becsületéért"

— Biztosra vettem, hogy lapozás közben egy kis időre megállsz ennél a szemközti oldalnál! Látom az arcodon, hogy örülsz a rajzos összeállításnak. Ugye? Az előző napokban már beszéltetek róla, hogy közeledik március tizenötödike, múlt századi történelmünk feledhetetlen napjának az évfordulója...

— Hát igen... megörültem, mert én vagyok a Na, mi újság? faliújság felelőse és... ezzel díszítem... Nem tetszik haragudni, hogy kivágom a lapból?

— Dehogy! Ezért közöltük.

— Évi, az osztálytársam krónikás. Biztosan ezekkel a képekkel színesíti az ünnepi összejövetelről írt sorait. Ők ugyanis verseket olvasnak fel, meg eléneklik a Kossuth nótát.

— És ti?

— Mi is... valami ilyesfélét akarunk...

— Másra nem gondoltatok? Felkereshetnétek például a legközelebbi múzeumot. (Azon a napon ugyanis vasárnap van.) Biztosan őriznek ott valamiféle korabeli emléket, amit érdemes megismerni. Vagy pedig: tudod mi jutott hirtelen az eszembe? Mindegyik lakóhelyen (nálatok is) vannak negyvennyolcra emlékeztető utcanevek. Kossuth, Petőfi, Jókai, Damjanich, Bem... Sétáljatok végig rajta, és közben beszélgessetek a névadóról...

— A mi csapatunk Petőfi Sándor nevét viseli.

— Jó hogy említed. Az országban valóban sok csapatnak van negyvennyolcas névadója. Vajon hány helyen gondolnak rá, hogy e nap legyen a névadó napja? Persze, az is igaz, hogy néhány helyen már hagyománnyá vált ez. Nálatok?

— Mi minden esztendőben zászlófelvonással, kürt- és dobszó kíséretében nyitjuk meg a forradalmi ifjúsági napokat...

— ... amelyre bizonyára meghívjátok a testvéri KISZ-alapszervezet küldöttségét is.

— Valóban meghívjuk őket, és hat nap múlva, március huszonegyedikén pedig mi leszünk az ő vendégeik. Az idén elhatároztuk...

— Ne haragudj, hogy a szavadba vágok! A Tanácsköztársaság évfordulójára is közlünk eredeti dokumentumokból összeállított oldalt. Használjátok fel azt is. Nos, mit akartál mondani?

— Elhatároztuk, hogy az idén a KISZ-esekkel közösen három tölgyfacsemetét ültetünk el a ligetben. Történelmünk három nagy tavaszát, a forradalmi tavaszokat fogják jelképezni.

— És ti évek, évtizedek múlva is emlékezni fogtok rá, hogy e három fát a KISZ-esek tizedik kongresszusának az évében ültettétek. Igaz?

— Igen.

— A fákról jut eszembe, — egy kis képzettársítás segítségével a nagyon is aktuális kérdés: Mondd csak, a nótafáitok készülődnek már Bartók Béla születésének századik évfordulójára?

— Igen! Klassz ötlet jutott a nótafánk eszébe!

— Mi az a klassz ötlet?

— Üres magnókazettákat küldtek néhány olyan faluba, amelynek a neve valamelyik népdalban szerepel. Például: Csitárra, Kispiricsre, Bogátra, Kismargittára. Megkérték az ottani gyerekeket, hogy énekeljék rá a lakóhelyükről szóló dalokat, és ha tudnak hasonlókat, azokat is. Nagyon várjuk vissza a „teli" kazettákat.

— Gratulálok a nótafáitoknak. Március huszonötödikén nálatok, az iskolában ezek szerint az egész ország köszönti a világhírű zeneművészt, aki nagyon sokat tett azért, hogy népdalaink ma is éljenek. A kazettákat természetesen azután elhelyezitek a csapatkincstárba...

— Igen.. de előbb... mert tetszik tudni, ha egyszer egy jó ötlet megszületik, akkor hoz magával másikat is. Szóval: azt is elhatároztuk, hogy mindegyik kazettát átmásoljuk egy újabbra, és ezeket április negyedike alkalmából elküldjük a Szovjetunióba azoknak a pionírooknak, akikkel már évek óta levelezünk. És elküldjük Vologya bácsinak is. Ő ugyanis harminchét évvel ezelőtt részt vett lakóhelyünk felszabadításában. Három évvel ezelőtt vendégül láttuk őt, s azóta minden évben küldünk neki egy kis ajándékot. Ez az idei lesz a legkedvesebb, mert hiszen ő is szereti ám a népdalokat.

— Nocsak! Jobbnál jobb ötletet hallok tőled. Talán a tavaszi szünet ötletládája is megtelt már?

— Hát... ami azt illeti... még a ládát se tettük ki.

— Tavaly, meg azelőtt mit csináltatok?

— Nem volt különösebb tervünk. Olvastunk, moziba mentünk, és ha jó volt az idő, kirándulgattunk.

— Az idén valami eredetibb, valami érdekesebb ötletet kellene kitalálnotok.

— Tessék már mondani valamit!

— Tervezzetek valami nagyobb kirándulást. Nézzétek meg például az úttörővasutat.

— Budapest az nagyon messzire esik tőlünk.

— Nemcsak a fővárosban létezik úttörővasút. Az országban még van egynéhány. Talán éppen a ti megyétekben is?! Kérdezősködjetek csak. Az úttörőház megtekintése is jó szünidei program lehet. Nem gondolod?

— Ezekre igazán nem gondoltunk. De én valamit azért majd elfelejtettem: van a csapatunkban néhány gyerek, aki úttörőversenyeken vesz részt. Például: orosz nyelvi versenyen, technikai versenyen, matekversenyen. Izgulunk értük, buzdító táviratot küldünk nekik, és amikor hazajönnek, meghallgatjuk az élményeiket.

— Ha pedig jó eredményt érnek el, nevüket kürt- és dobszó kíséretében írjátok be a csapatkrónikába. Jól mondom?

— Az biztos! És... most nekem jutott valami jó dolog az eszembe!

— Ki vele!

— Ha jól tudom, az idén ünnepeljük Gagarin űrrepülésének huszadik évfordulóját. Igaz?

— Ugy van! Mégpedig április tizenkettedikén.

— No, akkor én azt javasolom a társaimnak, hogy ezen a napon rendezzünk egy nagy papírrepülő versenyt. Aki csak tud, nevezzen be a versenybe.

— És mindegyikre egy-egy űrhajós nevét írjátok rá. Köztük lesz természetesen Farkas Bertalan és Magyari Béla neve is.

— Persze, hogy ráírjuk! De az űrhajós nevek alá odakerülnek azoknak a gyerekeknek a nevei is, akik az úttörőversenyeken jó eredményt értek el. Ugye, ez is jó ötlet?

— Nagyszerű. Látod, milyen hasznos volt ez a pár percnyi beszélgetés! Mennyi, de mennyi érdekes ötletet mondtunk el egymásnak. Pedig még nem is beszéltünk a költészet napjáról, a sportolásról és még sok egyébről. No, de elindítottunk egy... hogy is nevezzem? — ... ötletforrást? Ha többen összedugjátok a fejeteket, abból biztosan születik valami jó dolog.

— Volna még egy ötletem!

— Nos?

— Beszélgessünk a jövő hónapban megint, ugyanígy.

— Rendben! Viszlát.

MÁRCIUS 15.

Ha a múlt század magyar történelmének legemlékezetesebb napjait sorrendbe állítanánk, 1848. március 15-e kerülne az élre. Ez az esős, borongós, kora tavaszi nap, sokkal fényesebben ragyog bármely fényes napnál. Mert a szabadság napja volt ez; reménysugár a magyar és a világ többi elnyomott népe számára.

Forradalmi hangulat a pesti utcán 1848. március 15-én

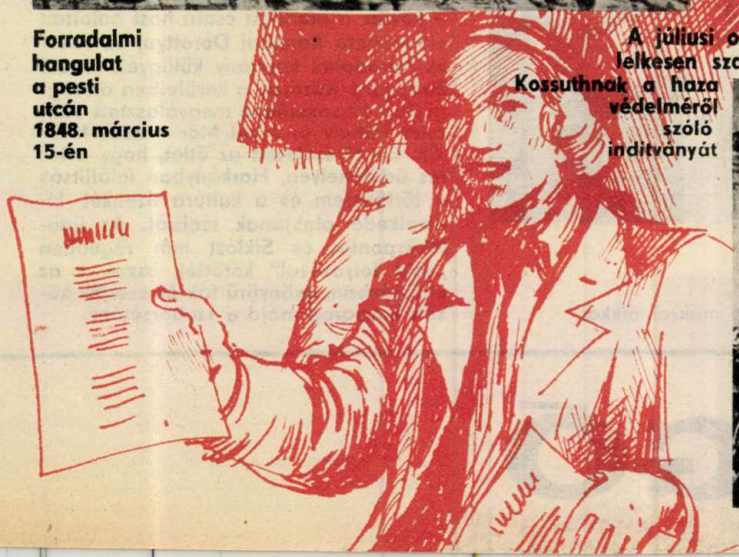

A júliusi országgyűlés lelkesen szavazta meg Kossuthnak a haza védelméről szóló indítványát

?!

Bocs, hogy közbeszólok, de erre ingerel az a temérdek levél, amelyben arról panaszkodtok, hogy szüleitek rendszeresen csepülik a Kedves ismerős rovatunkban megjelenő zenekarokat – küllemük miatt. Egyikőtök ezt írja édesanyját idézve: „Nem értem, hogyan jelenhetnek meg szörnyűbbnél szörnyűbb zenekarok, a kultúrát megcsúfoló, ápolatlan, nem emberhez méltó külsővel." Nos, lehet, hogy szüleitekben visszatetszést kelt egyes zenekarok öltözéke, tagjainak külseje. Nem érdemes erről vitatkozni, mert az előadóművészek időtlen idők óta azt öltik magukra, amiben a közönségnek a legjobban tetszenek. Ennek, akár a hajviseletnek, valóban alig van köze a kultúrához, annak viszont igen, hogy mit, s hogyan játszanak. A lapunkban bemutatott együttesek zenei stílusa, tudása, tehetsége, kellő indokot nyújtott ahhoz, hogy közelebbről megismertessük őket veletek. Sokszor, nagyon sokszor hangoztattuk már különböző formában, hogy „nem a ruha teszi az embert". Mi többek között ennek a mondásnak is érvényt akarunk szerezni, amikor egyes énekesek, pop együttesek, rock-zenekarok gondolatait, terveit tolmácsoljuk. Többségük igaz, mély érzésekről, időszerű gondokról szól műveiben, javarészük a fiatalok bajait, örömeit fogalmazza meg a zene nyelvén. Abban viszont a szüleiteknek van igazuk, hogy nemcsak a popból áll a világ –, s a Pajtás sem. Joggal bosszankodnak ha pusztán csak erre vagytok kíváncsiak, s mi sem örülünk, ha lapunkból mást nem olvastok el, csak ezt a rovatunkat.

(bőcs)

DÖNTŐBEN

A „Röpülj, páva" népdalverseny döntőjében nagyszerűen szerepelt a mezőtúri 2. számú Általános Iskola népdalköre. 1038 szólista és énekes csoport közül gyönyörű teljesítménnyel kerültek a legjobbak közé, s ragadtatták tapsra a közönséget, a zsűrit.

„RONGYOS" FARSANG

A debreceni Lőwy Sándor Úttörőház és a MÉH Vállalat szervezésében a közelmúltban, az úttörőházban rendezték meg a város úttörőinek és kisdobosainak jelmezes-„rongyos" farsangját. Minden jelmezes résztvevő rongyot hozott belépődíjul, amiért A MÉH-től tombolajegyeket kapott. A jelmezek bemutatását követően vidám, tréfás játékokkal szórakoztak a gyerekek, majd a tombola következett, amelyen egy torta volt a főnyeremény.

HÓDÍT A MAKRAMÉ

Az alsózsolcai Vidámság őrs legújabb, maguk készítette makraméikkal.

TIZENKÉT HÍRES EMBER

A Mecsek-vidék hőse, a Tenkes kapitánya kalandjain jó néhány héten keresztül izgulhattunk, amikor a televízióban vetítették a róla készült filmsorozatot. Ám a tájhoz még sok híres ember – köztük a mohácsi csata hősi halottait eltemettető Kanizsai Dorottya, az 1849-es forradalmi kormány külügyeit vezető Batthyány Kázmér, a kerületben országgyűlési képviselőnek megválasztott Táncsics Mihály és Jókai Mór – neve fűződik. Ebből született az ötlet, hogy a híres üdülőhelyen, Harkányban felállítsák a történelem és a kultúra tizenkét kiemelkedő alakjának szobrát. Az üdülőközpontot és Siklóst már régebben „zöld folyosóval" kötötték össze, s az erdősávban, gyönyörű fák és cserjék között kanyarog majd a szoborsétány.

KÉSZÜLŐDÉS A NYÁRRA

Az MHSZ Győr-Sopron megyei modellező klubjában már „nyújtózkodnak" a modellek, ropognak a szárnyak, légcsavarok, a gépek és alkotóik már a nagy nyári röptetésekre készülődnek. A mini repülők tervezése, elkészítése ugyanolyan komoly feladat, mint a „felnőtt" gépeké.

HATSZÁZAN

A hajdúsámsoni II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat tudományos-technikai szemléjére 600 gyerek nevezett. Pályamunkáiból az iskola folyosóján kiállítást rendeztek.

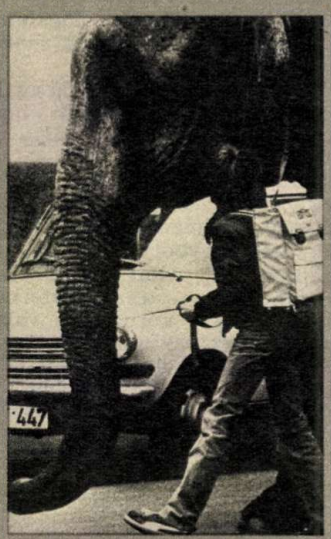

EGY KÉP, EGY MONDAT

– És te hányadikos vagy?

A HÉT VICCE

– Ki tudja folytatni a verset? „Mint az őrült, ki letépte láncát..."

– Én tudom folytatni tanító néni: „Vágtatott a Tisza a Rábán át...

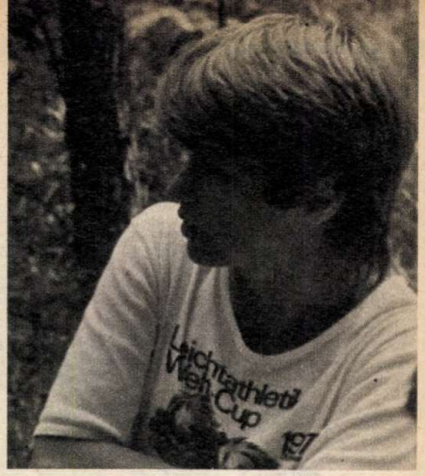

A FUTÁS 10 PONTJA

Megkezdjük „edzéseinket" a Pajtás-futásra, és általában a jó erőnlét megszerzésére. Az edzést Monspart Sarolta vezeti.

Első pont: **A jó erőnlét eléréséhez rendszeresen fuss (ússzál, kerékpározz: sportolj), még jobb kedvű is leszel.**

A jó erőnlét feltétele a rendszeres mozgás, a sportolás. Bár minden testmozgás hasznos a maga módján, legyen az porszívózás, burgonyahámozás, táncolás, de igazán kincsnek – az egészség szempontjából – az állóképességi sportmozgások, azaz többek között a futás, az úszás, a kerékpározás, a korcsolyázás, a sífutás, az evezés nevezhető.

Ezeket a sportágakat hosszabb ideig űző embernek jó lesz az állóképessége, ami nem azt jelenti, hogy sokáig tud banánért sorba állni, hanem azt, hogy fokozódik a szervezetének a fáradással szembeni ellenálló képessége. Ez a tulajdonsága szervezetünknek az előbb felsorolt sportmozgásokkal növelhető, edzhető.

Nézzük például a futást: az egész test dolgozik, kívülről látszik a láb és a kar mozgása, de belül „hajt" a szív, fokozottabban kering a vér, tágul a tüdő, fokozódik az anyagcsere egész énünkben, amelynek látszataként izzadunk. A szervezet nagytakarít. A fejünkbe is jut a friss, bő vérkeringésből, elegendő oxigén lesz a matematika-dolgozathoz, jobb kedvünk kerekedik még a kötelező portörölgetéshez is.

Természetesen, akinek lehetősége van, hogy rendszeresen, hetente minimum kétszer (de inkább háromszor) 30 percig ússzon, kerékpározzon, az csinálja, de akinek csak a két lába van kéznél, az fusson. Nem bánja meg!

Csak a kezdet nehéz. Rövidesen kialakul, szokássá válik, hogy korábban kell felkelnünk, vagy délután nem nézünk meg minden tévéműsort, esetleg nem üldögélünk órákig a ceruzavéget rágcsálva, unatkozva a tankönyvek előtt.

Tessék futni, meglátjátok, megéri!

Mit kezdjek a hármasommal?...

A mesékben úgy van, hogy a félrelökdösött, szürke, halk szavú, látszólag semmire sem alkalmas, legkisebb fiú egy szép napon világgá megy. Vándorlása során aztán kiderül, hogy bizonyos körülmények között óriási tettekre képes, és ha még egy kis szerencséje is van, egy fél országot is nyer az ügyön, királylánnyal együtt.

Nos, bármilyen hihetetlen, valahogy így van ez az életben is, leszámítva persze a királylányt, meg a fél országot. És ez tulajdonképpen egészen természetes, mert a legvadabb mese is az életet tükrözi. Úgy is mondhatnánk, hogy a mesék éppen a félrelökdösött, szürke, halk szavú, látszólag semmire sem alkalmas emberek példája nyomán születtek, akik biztos körülmények között valóban óriási tettekre voltak képesek. Aki nem hiszi, járjon utána. A történelem az efféle példáknak is bőséges tárháza...

DE MI LESZ VELÜNK?

— *Remek!* — mondhatnák erre néhány százezren, akiknek a bizonyítványa előreláthatólag közepes lesz. — *Csakhogy mi sajnos nem mehetünk világgá, mert ma már csillagszemű juhásznak sem vesznek fel közepes embereket. A jelenlegi „történelmi helyzetben" fogalmunk sincs, hogy mit is kezdhetnénk a hármasunkkal...?*

Először is szögezzük le, hogy közepes bizonyítvány — annak ellenére, hogy kétségkívül nagy súlya van a pályaválasztást illetően — nem feltétlenül jelent egyben közepes embert is. A közepes bizonyítvány mindössze azt jelenti, hogy a tízegynéhány tantárgyból átlagosan ilyen teljesítményre voltál képes. Azaz nem mindenhez értesz egyformán. De hát létezik-e korunkban valaki, aki mindenhez egyformán ért?

És... nini! Néhány tantárgyból négyesek, sőt ötösök díszelegnek az apró, de mégis sokat jelentő rubli-

kában, és ez mindent igazol, amit eddig elmondottunk. Mert világgá csakugyan nem mehetsz, ám a lehetőség adva van, hogy megtaláld azokat a „bizonyos körülményeket", amelyek között „óriási tettekre" vagy képes.

Hétköznapi nyelven tulajdonképpen ezt nevezik pályaválasztásnak.

PÉLDÁUL:::

Mondjuk ki bátran, hogy közepes ember kizárólag a különböző statisztikákban létezik. És itt az ideje, hogy mindezt néhány példával is alátámasszuk.

Fodor László 35 éves. Foglalkozására nézve ablaktisztító. Legyünk őszinték, nem kifejezetten romantikus szakma. Csakhogy Fodor László nem átlagember, és így hasznos munkája mellett tudatosan fejleszti azokat a képességeit, amelyek a bizonyítványban annak idején nem tükröződtek. Lakótelepi lakását valóságos elvarázsolt kastéllyá alakította, ahová öröm belépni. A kellemes környezetet számtalan szobor, kisplasztika fokozza. Valamennyi a saját alkotása. Hogy ilyen irányú tehetsége mikor lép a szűk baráti körből a nyilvánosság elé, csak idő kérdése. Számára talán nem is a legfontosabb kérdés.

Farkas János napközben szürke mint a vas, amellyel dolgozik. Autóalkatrészeket gyárt, és bár precíz esztergagép formálja a kemény anyagot, mindehhez a saját pontosságára, rezzenéstelen kezére és szakértelmére is szükség van. Valljuk be, ezt azért sokan utána tudják csinálni ebben a szakmában. Gyönyörű festményeit azonban már aligha lennének képesek utánozni. Mindez annak idején meglehetősen szűkszavúan jelentkezett a közepes bizonyítványban. Rajz: 5. Ennyi. Ám a felismert és tudatosan fejlesztett képesség révén előbb-utóbb ő is „óriási tettekre" lesz képes. Feltéve, hogy egyszer majd választani tud a kemény vasak, meg a puha ecset között. Mert ő maga mindkettőt igazi alkotásnak tartja.

Zellei Józsefné óvónő. Legalábbis így szerepel a hivatalos papíron. És hogy ne legyünk sablonosak, neki semmiféle különös képessége nincs. Hacsak... Szóval amikor a csöppségeiről beszél, mintha a pajkos manók birodalmában járnál. Egy 200 gyermekes édesanya. Ha véletlenül néhány perccel később érkezik, néhány „manó" már pityeregni kezd, mert azt hiszik, hogy nem jön. Felnőtt emberek — egykori „gyermekei" — köszöntik őt még ma is egy-egy születés-, vagy névnap alkalmából.

Ez a képesség persze egyáltalán nem hagyott nyomot egykori bizonyítványán. Ilyen tantárgy egyszerűen nem is létezik...

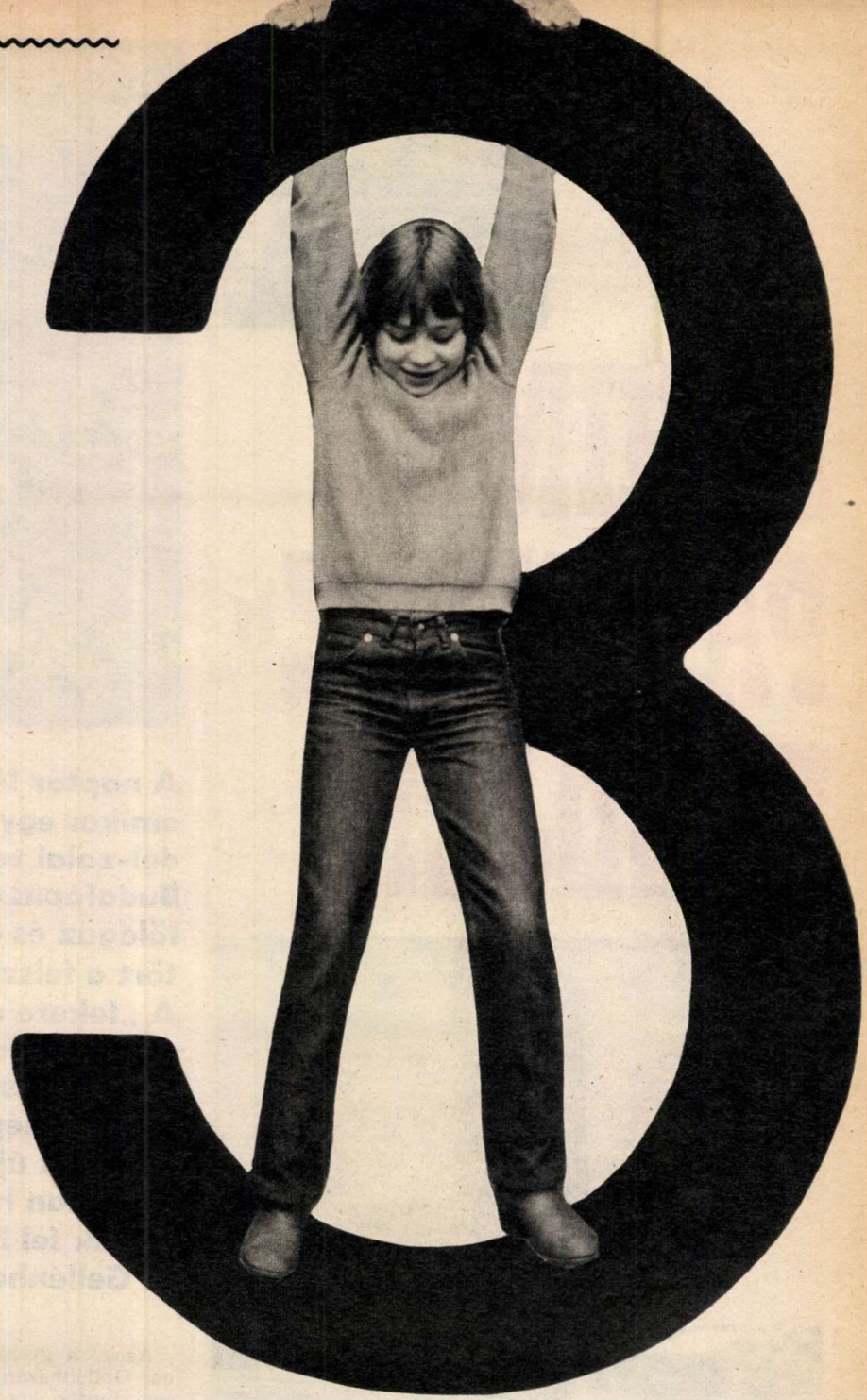

NINCS MESE!

A sort persze egészen híres emberekkel is folytathatnánk az unalomig. Sportolókkal, művészekkel, tudósokkal. Szándékosan nem tesszük, hogy elkerüljük egy téves következtetést. Ők ugyanis nem azért érték el azt, amit elértek, mert közepes volt a bizonyítványuk. Hanem éppen *ennek ellenére!* Mert ennek ellenére felismerték a maguk sajátos tehetségét, képességeit, adottságait, és ha úgy tetszik — világgá mentek. Különös módon mindannyian ugyanarra. A szorgalom, a munka utáni tanulás, gyakorlás, önképzés világába. És ebben a környezetben valóban óriási tettekre lettek képesek.

Egyszóval... nincs mese.

A közepes osztályzattól még senki sem lesz közepes ember. Legfeljebb akkor, ha megelégszik vele...

Cser Gábor

A »HIMBA PALINTÁK« FÖLDJÉN

A naptár 1937-et mutatott, amikor egy jelentéktelen dél-zalai település, Budafapuszta mellett földgáz és ásványolaj tört a felszínre. A „fekete arany" tulajdonosai sokáig az amerikaiak voltak. Csak a felszabadulás után vált magyar népvagyonná a zalai olaj, melynek új forráskútjait pontosan harminc évvel ezelőtt tárták fel Nagylengyel és Gellénháza környékén.

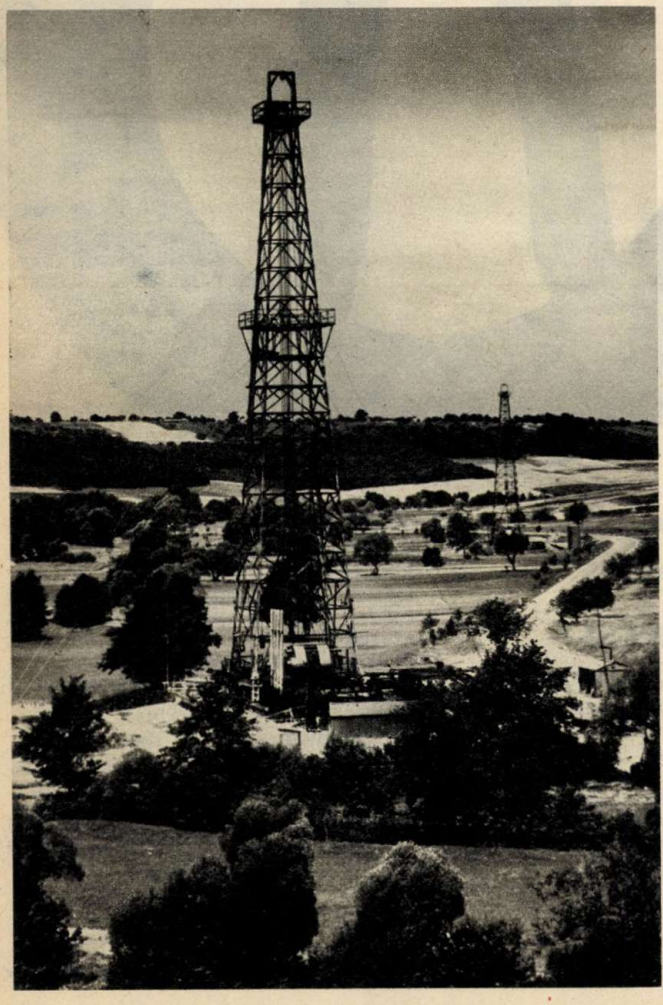

Azok a gyerekek, akik ma Gellénházán élnek, el sem tudják képzelni, hogy valaha óriási csend tartotta fogva ezt a tájat. Csak a szél simogatta a bükkösök, hársfák, gyertyánerdők aljában megbúvó ciklámeneket. A rétek fölé kinyúló erdők ágain mókusok neszeztek, s az őszi avarban vaddisznók, szarvasok nyomában haladt az ember a völgyekben szendergő kis faluk felé, ahol a göcsejiek éltek.

Az országrész fölött kisütött a nap és szélesívű utak emelkedtek a kerékfogó sártenger helyébe. A fejlődésben nagy szerepet játszott az olaj. Gellénháza szemfényvesztő gyorsasággal öltött új ruhát. Az évről évre formálódó település olyan lett, mint egy miniatűr üdülővároska, mint egy házakkal ékesített zöld liget.

*

Legutóbb, amikor ott jártam, két barátra leltem. Mindketten Gellénházán születtek, sorsuk csak annyiban különbözik, hogy egyikük búcsúzik a szülőföldtől, a másik viszont egy életre itt akar maradni.

A világos szemű, sudár termetű Magyar Krisztina, szüleivel és testvéreivel hamarosan Nagykanizsára költözik. Egyszerűen képtelen eldönteni: szomorúságot, vagy örömet vált ki belőle az esemény, vagy egyszerre mindkettőt. Leg-

inkább az zavarja, hogy a nyolcadikat új iskolában kell elkezdenie. Nehéz szívvel válik meg régi társaitól.

— *Azt persze belátom, hogy menni kell, hiszen édesapám már jó ideje Kanizsára jár dolgozni. Így hát hamarosan fölkerekedik a családunk* — sóhajtott Krisztina és szomorúan megsimogatta a lakásuk előtti kis parkot övező örökzöld sövényt.

— Népes család vagytok? — kérdeztem, s ő elmondta, hogy van két húga és egy rosszcsont öccse. Így aztán otthonuk nem is annyira csendes otthon, sokkal inkább színes, lármás „zsibvásár".

*

— Lehet örökös lurkózajban tanulni?

Kriszta megnyugtatott. Kitűnő bizonyítványa a legjobb bizonyíték arra, hogy lehet. Idő mindenre jut, ha az ember okosan gazdálkodik vele. Magyar Krisztina a gellénházi iskola úttörőcsapatának krónikása, osztályának rajtanácstitkára. A jövőről titokban szövögeti terveit, nem szívesen fecseg a „*mi leszek, ha nagy leszek*" témáról. Hosszas unszolásra annyit azért elárul, hogy egyaránt vonzódik az olajmérnöki és a lakberendezői pálya felé.

A hatodikos Mészáros Laci bezzeg határozottan letette a garast az olajos szakma mellett.

— *Apukám kútjavító. Egyszer engem is elvitt a kutakhoz* — magyarázta büszkén. — *Megnéztem magamnak azokat a gépeket, és nyomban elhatároztam, hogy az általános iskola után a nagykanizsai olajipari szakközépiskolában tanulok tovább. Ha felnövök, én is úgy élek és úgy dolgozom majd, mint apu.*

Hirtelen megállt, összehúzott szemmel végigmérte a tájat, aztán felhúzta a vállát, és furcsa mosollyal így szólt:

— *Nem bánnám, ha már nyár lenne!*

Hamarosan kiderült, hogy miért várja Laci annyira a jó időt. Édesapja Görögországban dolgozik, egész évben ott javítja a kutakat...

Magyar Kriszti örül is, szomorkodik is...

Mészáros Laci letette a garast...

Sétánk hátralevő részében Krisztina és Laci lelkesen mutogatták Gellénháza szépségeit; a strand fehér medencéit, a tujafaszegélyes házsorokat, a zölden derengő sportpályát, a szép művelődési házat, a falu közepén olajat szivattyúzó nagy, színes himbát (amit a gyerekek egymás között vasszúnyognak neveznek), s az égerfaerdők tövéből lefutó lankákat, melyeken nyáron szederbokrok burjánzanak és pirosan izzik a galagonya.

— *Jó volt itt élni* — mondta halkan Krisztina, s a falu utolsó háza mögül lenéztünk a völgybe.

A táj megőrizte hajdani szépségét, romantikáját. A faágakon most is ott bolondoznak a mókusok, az erdők ösvényein puhán átfutnak az őzek, de a messzi dombokon himbák is bólogatnak, fúrótornyok ágaskodnak és senki nem gondol arra, hogy nem illenek a tájba, sőt! Kiegészítik, jellegzetesen zalaivá teszik ezt a csodaszép vidéket.

Magyar Katalin
Fotó: Kiss Ferenc, MTI

Ez a vidék évről évre formálódik

SÁNDOR, JÓZSEF, BENEDEK

Tavaszt hozó nevetek napján köszöntünk benneteket! Tény, hogy lány sem a népi mondókában, sem pedig a képen nem szerepel, azért ne feledkezzünk meg a naptár szerint közöttetek helyet foglaló Klaudiáról se. A gratulációkból neki is jár. Meleget hozó zsákotok száját nyissátok minél hamarabb, minél nagyobbra!

ZSÁKBAN HOZZÁK A MELEGET

KOSSUTH LAJOS AZT MONDTA...

„... önmagunkban kell az erőt keresnünk." Milyen igazak ezek a szavak! Bármit vállalj, légy iskolás vagy felnőtt, elsősorban saját tehetséged, akaratod az, amely előbbre visz. Tudták ezt azok a márciusi ifjak is, akik népünk szabadságáért fogtak fegyvert vagy tollat, s tudják azok a mai fiatal színészek, akik lehetőséget kapnak elődeik életútjának bemutatására.

Ki tudná összeszámolni, hányan és hányszor játszották el történelmünk szereplőinek életét, vagy abból egy-egy epizódot? Különösen az 1848-as forradalom és szabadságharc vezéralakjai, pozitív és negatív hősei nyújtottak sok színész számára lehetőséget a „nagy alakításra". S nemcsak a hivatásos művészek, hanem az iskolai színpadok gyerekszereplői is gyakran vállalkoztak arra, hogy az ünnepi műsorban eljátsszák Petőfit vagy Kossuthot, Metternichet vagy Haynaut.

Mit jelent ma egy színésznek, hogy hosszabb-rövidebb időre részese lehet — ha csak játékban is — a történelemnek? Hogyan „keres önmagában erőt" a Petőfi című tévéfilm öt szereplője? Erre kértünk választ tőlük.

Petőfi:
JÓZSA IMRE

— Egy fiatal színész életében nagy lehetőség Petőfit játszani. Hát, mit mondjak, már a próbafelvétel sem ment simán. Többünket próbáltak ki a szerepre és nekem azonnal „sikerült" a képmagnóra hibás hangsúllyal rámondanom a kötelező szöveget.

— Ezt le kell törülni! — tiltakoztam Horváth Ádám rendezőnél. Ő csak ingatta a fejét.

— Nem, Imre, ezt még többször visszahallgatjuk.

Nem esett le a tantusz, így meglehetősen rossz hangulatban indultam haza. Két hét múlva jött a távirat, Petőfi lehetek, és tényleg többször hallgattam képmagnón a bakimat.

Csaknem egy évig dolgoztunk a hatrészes sorozaton. A hangulat csodálatos maradt még a nehéz pillanatokban is, pedig azokból akadt jócskán. Például napokon keresztül fagyoskodtunk minusz tízfokos hidegben, fürödtem ruhástól a Dunában, ugrottam szabályos csukafejest az anyaföldre, miután a ló úgy állt meg, mintha görcsöt kapott volna. Sokszor minden akaraterőmre szükség volt ahhoz, hogy folytatni tudjam. De a cél, hogy minél jobban eljátsszam Petőfit, segített. Az egyik szünet alkalmával például bankettet rendeztünk, ahol ajándékot kaptam. A stáb egy kutyabőrt nyújtott át:

Ha még egyszer születhetnék,
Józsa Imre lennék.

Petőfi Sándor

Úgy érzem, amit rövid színészi pályám során elérhettem, azt jórészt Petőfi személyének köszönhetem.

Kossuth:
LUKÁCS SÁNDOR

— Majdnem minden forgatásnál történik valami kedves eset. A Petőfi-film felvételein, mint Kossuth, óriási szakállal jártam-keltem a felvevőgépek előtt. Büszke voltam a szerepemre, gondoltam, most minden tudásomat beleadom. Gyerekek is figyelték az eseményeket, lázasan találgatva a maszkok alatt rejtőző színészek nevét. Legjobban a maszkmester fia bámult engem. Apukája észrevette gyereke érdeklődését.

— Mondd meg szépen, ki ez a bácsi? Sokszor láthattad már, gondolkodj csak!

A gyerek gondterhelten összeráncolta homlokát. Tekintetével aprólékosan végigpásztázta a terepet. Ekkor már többen lestük a fejlemények. Hosszas keresgélés után, hol velem, hol az apja pénztárcájával szemezett, majd hirtelen döntött. Előhúzott a félig nyitott tárcából egy százast és diadalmas mosollyal mutatott Kossuth képére: „Te vagy az!"

Előfordult már régebbi felvételeim közben is vidám eset, amikor az egész stáb dőlt a nevetéstől, csakhogy én még mosolyogni se tudtam. Történelmi téma volt az is, igaz, jóval régebbi Petőfinél. Teljes harci díszben, felcicomázva mindenféle mozgást gátló csecsebecsével — mint Mátyás király — lovammal kellett az utasításnak megfelelően seregem élére ugratnom. Imádok lovagolni, de úgy látszott, derék paripám nem értékelte tudásomat és igyekezetemet. Végtelenül lusta volt szegény. Apródaimat két belevaló lovászgyerek játszotta. Hárman rimánkodtunk a lónak, ígértünk kockacukrot, pró-

„Szabad sajtó ... már ezentúl
Nem féltelek, nemzetem
Szívedben a vér megindul,
S éled a félholt tetem."

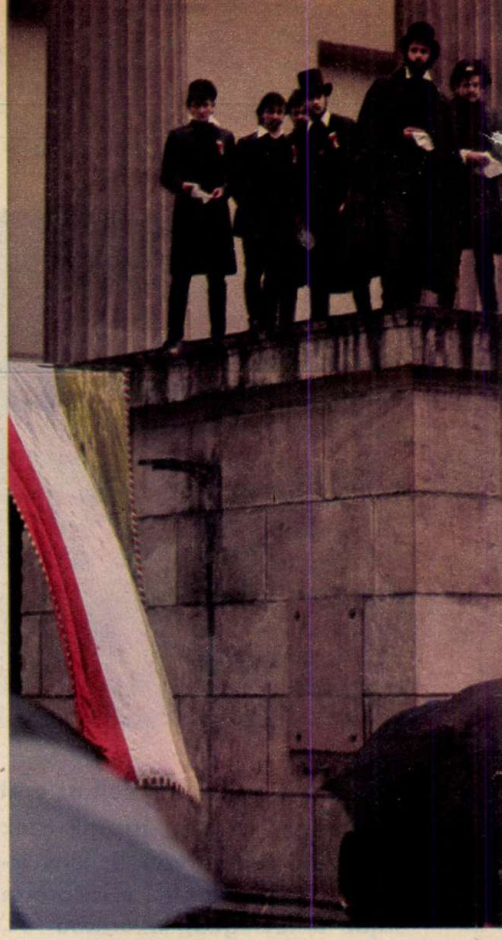

„Talpra magyar, hí a haza!
Itt az idő, most vagy soha!
Rabok legyünk, vagy szabadok?
Ez a kérdés, válasszatok! –
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
nem leszünk!"

Az idézetek
Petőfi Sándor
verseiből valók

„Szerelmes vagyok én;
Megmondjam-e, kibe?
Egy barna kisleány
Hófehér lelkibe!

Hófehér a lelke
Ennek a kislánynak;
Liliomszála ő
Az ártatlanságnak."